

Opinnäytetyö (AMK)

Media-alan koulutus

Journalismi

2020

Ville Mäkilä

KENEN JOUKOISSA SEISOT?

– kyselytutkimus journalismin opiskelijoiden arvoista

Ville Mäkilä

KENEN JOUKOISSA SEISOT?

- kyselytutkimus journalismin opiskelijoiden arvoista

Tässä opinnäytetyössä tutkittiin journalismin opiskelijoiden arvomaailmaa. Tutkimusmenetelmänä käytettiin määrällistä kyselytutkimusta, joka toteutettiin strukturoituna lomakekyselynä. Kysely laadittiin Webropol-kyselytyökalun avulla ja julkaistiin verkossa. Kysely koostui noin 20 kysymyksestä, jotka on jaettu eri teemoihin.

Kyselyyn johtava linkki lähetettiin kaikkiin niihin suomalaisiin korkeakouluihin, joissa järjestetään journalismin tai journalistiikan opetusta. Kyselyyn vastasi tammi-helmikuussa 2020 yhteensä 93 journalismin korkeakouluopiskelijaa.

Kyselytutkimuksessa ilmeni, että valtaosa journalismin opiskelijoista kannattaa vasemmistolaisia ja liberaaleja arvoja. Suurin osa opiskelijoista suhtautuu myönteisesti maahanmuuttoon ja vapaaseen liikkuvuuteen sekä kannattaa lentämisen ja lihansyönnin rajoittamista verotuksella. Opiskelijat ovat myös sitä mieltä, että kirkon tulee vihkiä samaa sukupuolta olevia pareja ja naisella tulee olla oikeus raskaudenkeskeytykseen syistä riippumatta.

Vihreät ja vasemmistoliitto ovat journalismin opiskelijoiden keskuudessa suosituimmat puolueet. Vastaaajista 31 prosenttia ilmoitti äänestävänsä vihreitä ja 26 prosenttia vasemmistoliittoa, mikäli vaalit olisivat nyt. Perussuomalaiset on journalismin opiskelijoille etäisin puolue. 70 prosenttia vastaaajista ilmoitti, ettei missään nimessä äänestäisi perussuomalaisia.

Vastauksia vertailtaessa ilmenee, että opiskelijoiden välillä on myös merkittäviä näkemuseroja. Oikeistolaisia puolueita äänestävät opiskelijat suhtautuvat keskimäärin moniin yhteiskunnallisiin asioihin vasemmistopuolueita äänestäviä konservatiivisemmin.

Kyseessä on ensimmäinen tutkimus, jossa selvitettiin kaikkien korkeakoulujen journalismin opiskelijoiden arvoja. Tampereen yliopiston journalistiikan opiskelijoiden näkemyksiä selvitettiin vuonna 2015 osana tutkimusta, missä tutkittiin koulutusalan yhteyttä opiskelijan poliittiseen orientaatioon.

ASIASANAT:

journalismi, journalismin opiskelija, politiikka, arvot, kyselytutkimus

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Degree programme in Media Arts
Journalism

2020 | 66 pages, 6 pages in appendices

Ville Mäkilä

WHAT DO YOU STAND FOR?

- survey on journalism students' values

This thesis studied the values of journalism students. A quantitative survey was used as the research method, which was implemented as a structured questionnaire form. The questionnaire was prepared with the Webropol survey tool and it was published online. The questionnaire consisted of approximately 20 questions which have been categorised into different themes.

The link to the questionnaire was sent to all the Finnish higher education institutions which offer journalism study programmes. In January-February of 2020, a total of 93 journalism students responded to the questionnaire.

The survey indicated that the majority of journalism students are in favour of the left-wing parties and liberal values. Most of the students have a positive attitude towards immigration and the freedom of movement, and they are also in favour of limiting air travel and the consumption of meat by means of taxation.

The Green League and the Left Alliance are the most popular parties among the journalism students. Thirty-one percent of the respondents indicated that they would be voting for the Green League and 26 percent would be voting for the Left Alliance, if elections were held now. The Finns party is the least popular party among journalism students. Seventy percent of respondents stated that they would not vote for Finns under any circumstances.

When comparing the answers, significant differences between opinions can also be observed. Students that would vote for right-wing parties have a more conservative attitude towards many social issues compared to those voting for left-wing parties.

This is the first research to be carried out in which the values of all higher education institutions' journalism students are studied. The views of journalism students at the University of Tampere were studied in 2015 as part of a research which studied the connection between students' political orientation and their field of study.

KEYWORDS:

journalism, journalism student, politics, values, survey

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	7
2 AIEMMAT TUTKIMUKSET	8
2.1 Journalismin opiskelijoiden puoluekannoista tehdyt tutkimukset	8
2.2 Toimittajien puoluekannoista tehdyt tutkimukset	8
3 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	10
3.1 Kyselytutkimus	10
3.2 Tutkimusluvut	10
3.3 Kyselyyn vastaajat	11
4 TULOKSET	12
4.1 Talous	16
4.2 Maahanmuutto ja kansainvälisyys	17
4.3 Ilmasto ja ympäristö	18
4.4 Turvallisuus	19
4.5 Muut arvot	20
5 VASTAUSTEN VERTAILU	22
5.1 Ryhmien rajausta	22
5.2 Jaottelu oikeistoon ja vasemmistoon	22
5.2.1 Talous	23
5.2.2 Maahanmuutto ja kansainvälisyys	25
5.2.3 Ilmasto ja ympäristö	26
5.2.4 Turvallisuus	28
5.2.5 Muut arvot	29
5.3 Jaottelu konservatiiveihin ja liberaaleihin	36
5.3.1 Talous	36
5.3.2 Maahanmuutto ja kansainvälisyys	38
5.3.3 Ilmasto ja ympäristö	40
5.3.4 Turvallisuus	41
5.3.5 Muut arvot	43
5.3.6 Suhtautuminen puolueisiin	45
5.4 Jaottelu puoluekannan mukaan	49

5.4.1 Talous	49
5.4.2 Maahanmuutto ja kansainvälisyys	51
5.4.3 Ilmasto ja ympäristö	53
5.4.4 Turvallisuus	55
5.4.5 Muut arvot	56
5.4.6 Suhtautuminen puolueisiin	58
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	60
6.1 Tulosten korrelointi työelämään	61
6.2 Arvojen vaikutus journalistiseen työskentelyyn	62
6.3 Mieli-pidejournalismi	63
LÄHTEET	65

LIITTEET

Liite 1. Kysely journalismin opiskelijoiden poliittisista asenteista.

KUVIOT

Kuvio 1. Mitä eduskuntapuoluetta äänestäisit, jos vaalit olisivat nyt?	13
Kuvio 2. Mitä eduskuntapuoluetta et missään nimessä äänestäisi?	15
Kuvio 3. Vastausten jakautuminen talous-osion kysymyksissä.	17
Kuvio 4. Vastausten jakautuminen maahanmuutto ja kansainvälisyys-osion kysymyksissä.	18
Kuvio 5. Vastausten jakautuminen ilmasto ja ympäristö-osion kysymyksissä.	19
Kuvio 6. Vastausten jakautuminen turvallisuus-osion kysymyksissä.	20
Kuvio 7. Vastausten jakautuminen muut arvot-osion kysymyksissä.	21
Kuvio 8. Ryhmien vastausten jakautuminen talous-osion kysymyksissä.	24
Kuvio 9. Ryhmien vastausten jakautuminen maahanmuutto ja kansainvälisyys-osion kysymyksissä.	26
Kuvio 10. Ryhmien vastausten jakautuminen ilmasto ja ympäristö-osion kysymyksissä.	28
Kuvio 11. Ryhmien vastausten jakautuminen turvallisuus-osion kysymyksissä.	29
Kuvio 12. Ryhmien vastausten jakautuminen muut arvot-osion kysymyksissä.	31
Kuvio 13. Mitä eduskuntapuoluetta äänestäisit, jos vaalit olisivat nyt?	33
Kuvio 14. Mitä eduskuntapuoluetta et missään nimessä äänestäisi?	35
Kuvio 15. Ryhmien vastausten jakautuminen talous-osion kysymyksissä.	38
Kuvio 16. Ryhmien vastausten jakautuminen maahanmuutto ja kansainvälisyys-osion kysymyksissä.	40

Kuvio 17. Vastausten jakautuminen ilmasto ja ympäristö-osion kysymyksissä.	41
Kuvio 18. Ryhmien vastausten jakautuminen turvallisuus-osion kysymyksissä.	43
Kuvio 19. Ryhmien vastausten jakautuminen muut arvot-osion kysymyksissä.	45
Kuvio 20. Mitä eduskuntapuoluetta äänestäisit, jos vaalit olisivat nyt?	46
Kuvio 21. Mitä eduskuntapuoluetta et missään nimessä äänestäisi, jos vaalit olisivat nyt?	48
Kuvio 22. Ryhmien vastausten jakautuminen talous-osion kysymyksissä.	50
Kuvio 23. Ryhmien vastausten jakautuminen maahanmuutto ja kansainvälisyys-osion kysymyksissä.	52
Kuvio 24. Ryhmien vastausten jakautuminen ilmasto ja ympäristö-osion kysymyksissä.	54
Kuvio 25. Ryhmien vastausten jakautuminen turvallisuus-osion kysymyksissä.	55
Kuvio 26. Ryhmien vastausten jakautuminen arvot-osion kysymyksissä.	57
Kuvio 27. Mitä eduskuntapuoluetta et missään nimessä äänestäisi?	59

1 JOHDANTO

Opinnäytetyössäni otan selvää, millainen on journalismin opiskelijoiden arvomaailma. Tutkimuksessa ovat mukana kaikki journalismin koulutusta järjestävät korkeakoulut. Suomalaisista korkeakouluista journalismin koulutusta järjestetään Haaga-Helian, Turun ja Oulun ammattikorkeakouluissa ja journalistiikan koulutusta Tampereen ja Jyväskylän yliopistoissa. Kansanopistot ja muut oppilaitokset jätettiin tutkimuksen ulkopuolelle.

Valitsin aiheen tutkittavaksi siksi, että julkisessa keskustelussa, etenkin sosiaalisessa mediassa, törmää toistuvasti väitteisiin, joiden mukaan journalismin opetusta järjestävät oppilaitokset ovat ”läpikotaisin punaisia” ja valtaosa journalismia opiskelevista henkilöistä kannattaa punavihreitä sekä arvoliberaaleja arvoja (Hamilo 2016). Samaten koko toimittajakunnan epäillään olevan kallistunut vasemmistolaisiin ja liberaaleihin arvoihin, vaikka kattavaa tutkimustietoa journalismin opiskelijoiden tai työelämässä olevien toimittajien puoluekannoista ei Suomessa ole olemassa (ks. luku 2.2).

Väitteiden esittäminen on tyypillistä etenkin oikeistopopulistisien tahojen keskuudessa ja niiden, jotka pyrkivät kyseenalaistamaan perinteisen journalistisen median uskottavuuden. Tyypillisesti heillä ei ole esittää väitteilleen muuta lähdettä kuin Tampereen yliopistolla vuonna 2015 tehty tutkimus (Hamilo 2016; TARU-projekti 2016). Kyseistä kyselytutkimusta käsitellään tarkemmin seuraavassa luvussa.

2 AIEMMAT TUTKIMUKSET

2.1 Journalismin opiskelijoiden puoluekannoista tehdyt tutkimukset

Aiempiä tutkimustuloksia journalismin opiskelijoiden poliittisista asenteista ei ole laajasti ennen tehty. Vuonna 2015 Tampereen yliopistolla tutkittiin koulutusalan yhteyttä opiskelijoiden poliittiseen orientaatioon. Ilmeni, että punavihreät arvot saivat selvästi eniten journalistiikan ja viestinnän opiskelijoiden keskuudessa kannatusta. Kyselytutkimukseen vastasi 44 Tampereen yliopiston journalistiikan ja viestinnän opiskelijaa. (TARU-projekti 2016)

Journalistiikan ja viestinnän opiskelijoiden keskuudessa suosituin puolue oli vihreät 47,7 prosentin kannatuksella. Samalla vihreiden kannatus oli journalistiikan ja viestinnän opiskelijoiden keskuudessa suurempaa kuin millään muulla Tampereen yliopiston koulutus- alalla. Toiseksi eniten kannatusta sai vasemmistoliitto 27,3 prosentin kannatuksella. Kolmanneksi suosituin puolue oli SDP 11,4 prosentin kannatuksella. Yksikään kyselyyn vastannut journalistiikan ja viestinnän opiskelija ei kertonut äänestävänsä perussuomalaisia tai kristillisdemokraatteja. (TARU-projekti 2016)

2.2 Toimittajien puoluekannoista tehdyt tutkimukset

Ruotsissa toimittajien puoluekannoista tehtiin tutkimus vuosina 2011-2012. Tuloksissa ilmeni, että eniten toimittajien keskuudessa kannatusta saivat ympäristöpuolue ja vasemmistopuolue (Asp 2014, Hamilon 2015, 24-25 mukaan). Toisin kuin esimerkiksi Ruotsissa, Suomessa ei ole tehty kattavaa tutkimusta toimittajien puoluekannoista. Merkittävänä tekijänä on se, että suomalaiset toimittajat eivät mielellään paljasta poliittisia kantojaan esimerkiksi sen pelossa, että se vähentäisi heidän juttujensa uskottavuutta (Kukkala & Purokuru 2017, 53).

Journalisti-lehti selvitti vuonna 2010, mitä mieltä toimittajat ovat puoluekantojensa selvittämisestä. Noin kaksi kolmesta kyselyyn vastanneesta toimittajasta oli sitä mieltä, että toimittajien poliittisia ja yhteiskunnallisia kantoja ei pitäisi selvittää. Samaan kyselyyn osallistuneista toimittajista kaksi kolmesta ilmoitti, että heillä ei ole vakiintunutta puoluekantaa. (Luukka 2010)

Tampereen yliopisto teetti vuonna 2015 toimittajille kyselyn, mitä mieltä he ovat puoluekantojensa avaamisesta. Kyselyyn vastanneista toimittajista 78 prosenttia vastusti puoluekantojensa avaamista. (Kukkala & Purokuru 2017, 55)

Vaikka kattavaa tutkimustietoa toimittajien poliittisista kannoista ei ole, heidän toistuvasti epäillään olevan kallellaan punavihreisiin arvoihin (Kukkala & Purokuru 2017, 61). Entinen päätoimittaja ja nykyinen elinkeinoelämän lobbaaja Matti Apunen vaati vuonna 2010 *Talouselämä*-lehteen kirjoittamassaan kolumnissa toimittajien puoluesidonnaisuuksien julkaisemista (Apunen 2010). Suomen Journalistiliiton silloinen puheenjohtaja Arto Nieminen ei pitänyt asiaa oleellisena, sillä hänen mukaansa toimittajilla on puoluesidonnaisuuksia vain vähän eikä sillä ole mitään merkitystä journalismin sisällön kannalta (Hatakka 2014, 42).

Toimittajien poliittisia arvomaailmoja yritettiin tutkia Sunnuntaisuomalaisen kyselyssä 2010-luvun alkuvuosina. Suomalaisen lehtitalojen toimittajille osoitetussa kyselyssä ilmeni, että vihreät oli vastaajien keskuudessa suosituin puolue 26 prosentin kannatuksella. Vähiten kannatusta vastaajien keskuudessa sai perussuomalaiset ja 44 prosenttia vastaajista ilmoitti, ettei äänestäisi puoluetta missään tapauksessa. Vain kaksi prosenttia kyselyyn vastanneista toimittajista ilmoitti kannattavansa perussuomalaisia. (Yle 2012)

Kyselyyn vastasi yhteensä 285 toimittajaa. Helsingin Sanomat, Ilta-Sanomat ja Yle kieltäytyivät vastaamasta kyselyyn (Yle 2012). Kyselyyn vastanneet edustavat vain pientä murto-osaa suomalaisesta toimittajakunnasta, sillä esimerkiksi Journalistiliittoon kuuluu noin 15 000 journalistia (Journalistiliitto), joten tuloksista ei voida tehdä luotettavia johtopäätöksiä suomalaisen toimittajakunnan arvomaailmasta.

Suomalaiselle joukkotiedotuseliitille osoitetussa kyselytutkimuksessa puolestaan ilmeni, että kokoomus nauttii toimitusten johtotehtävissä olevien toimittajien keskuudessa suurinta kannatusta (Ruostetsaari 2014, 121-122). Vastaajat olivat sanomalehtien ja suurimpien aikakauslehtien päätoimittajia sekä Suomen Tietotoimiston päällikkötoimittajia. Sähköisen viestinnän osalta eliittiin sisältyivät Yleisradion, MTV3:n, Nelonen Median ja suurimpien paikallisradioiden johto ja toimituspäälliköt (Ruostetsaari 2014, 70).

3 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

3.1 Kyselytutkimus

Tekemäni tutkimus toteutettiin kvantitatiivisen eli määrällisen tutkimuksen kautta, mikä on hyvä tutkimusmetodi ison vastaajajoukon suhteen. Kysely toteutettiin strukturoidulla kyselytutkimuksella, jonka tekemisessä käytettiin Webropol-alustaa. Kysely koostuu noin 20 väittämästä, jotka jakautuvat eri teemoihin: talous, maahanmuutto ja kansainvälisyys, turvallisuus, ilmasto ja ympäristö sekä arvot. Kyselylomake on tehty tarkoituksella tiiviiksi, jotta mahdollisimman moni jaksaisi vastata siihen.

Kysymykset ovat asteikkokysymyksiä ja niihin vastataan asteikolla täysin eri mieltä – täysin samaa mieltä. Tästä asteikosta käytetään myös nimitystä Likertin asteikko (Vehkalahti 2008, 37). Keskimäinen vastausvaihtoehto on ”neutraali”, joka valitaan siinä tilanteessa, ellei vastaajalla ole asiasta selkeää mielipidettä. Kaikki vastattavat kysymykset ovat samoja kaikille vastaajille.

Asteikkokysymysten asettelussa hyödynsin lähteinä Ylen eurovaalikonetta 2019 sekä Tampereen yliopistolla vuonna 2015 tehtyä tutkimusta, missä tutkittiin koulutusalan yhteyttä yliopisto-opiskelijoiden poliittiseen orientaatioon.

Lopussa vastaajalta kysytään, mitä eduskuntapuoluetta hän äänestäisi, jos vaalit olisivat nyt. Sen jälkeen sama kysytään vielä toisinpäin: mitä puoluetta et missään nimessä äänestäisi, jos vaalit olisivat nyt? Puoluekannan ilmaisu ei kuitenkaan anna yksiselitteistä kuvaa vastaajan arvomaailmasta, sillä vastaaja ei välttämättä ole samaa mieltä kaikista äänestämänsä puolueen linjauksista.

3.2 Tutkimusluvut

Vaikka en kerännyt kyselyssä vastaajista mitään henkilötietoja enkä edes taustatietoja (kuten sukupuolta tai ikää), pyysin varmuuden vuoksi jokaiselta oppilaitokselta erikseen tutkimuslupaa. Henkilötietojen ja taustatietojen keräämättä jättämisen tavoitteena oli myös se, että sen ansiosta mahdollisimman moni vastaisi kyselyyn.

Lähetin kyselyn avoimen nettilinkin ja saatekirjeen kaikkia journalismin tai journalistiikan koulutusta järjestäville korkeakouluille eli Haaga-Helian, Turun ja Oulun ammattikorkeakouluille sekä Jyväskylän ja Tampereen yliopistoille.

Jyväskylän yliopisto sekä Haaga-Helian ja Turun ammattikorkeakoulut antoivat kiittauksen, että he laittavat linkin opiskelijoiden vastattaviksi. Tampereen yliopisto ja Oulun ammattikorkeakoulu eivät antaneet vahvistusta sille, lähettävätkö he linkin opiskelijoiden vastattavaksi. Näin ollen jäi epävarmaksi, saatiinko näiden oppilaitosten opiskelijoilta vastauksia.

3.3 Kyselyyn vastaajat

Kyselylomake oli avoinna yli kahden viikon ajan 28. tammikuuta – 14. helmikuuta 2020. Kyselyyn pääsi vastaamaan avoimen nettilinkin kautta, jonka oppilaitosten edustajat olivat laittaneet journalismin opiskelijoiden tiedoksi kirjoittamani saatekirjeen kanssa. En jakanut linkkiä minkään muun kanavan, kuten sosiaalisen median, välityksellä.

Kyselyyn vastasi 93 journalismin tai journalistiikan opiskelijaa, joten kyselyn vastausprosentti on noin 15. Vastausprosentti jäi valitettavan alhaiseksi eikä vastauksia onnistuttu keräämään enempää kyselylomakkeen lyhydestä ja nimettömyydestä huolimatta. Opiskelijoiden tarkka lukumäärä ei ole tiedossani, mutta oppilaitosten aloituspaikkojen perusteella laskettuna arvioitu tutkittavan otoksen määrä on noin 600 opiskelijaa.

Koska kyseessä oli julkinen nettilinkki, käytännössä oli mahdollista, että kyselyyn pääsi vastaamaan myös sellaiset henkilöt, jotka eivät opiskele missään edellä mainitussa korkeakoulussa journalistiikkaa tai journalismia. Kyselyn saaman alhaisen vastausprosentin perusteella voidaan kuitenkin päätellä, että kyselylomake ei altistunut ainakaan merkittävästi ulkopuolisille vastauksille.

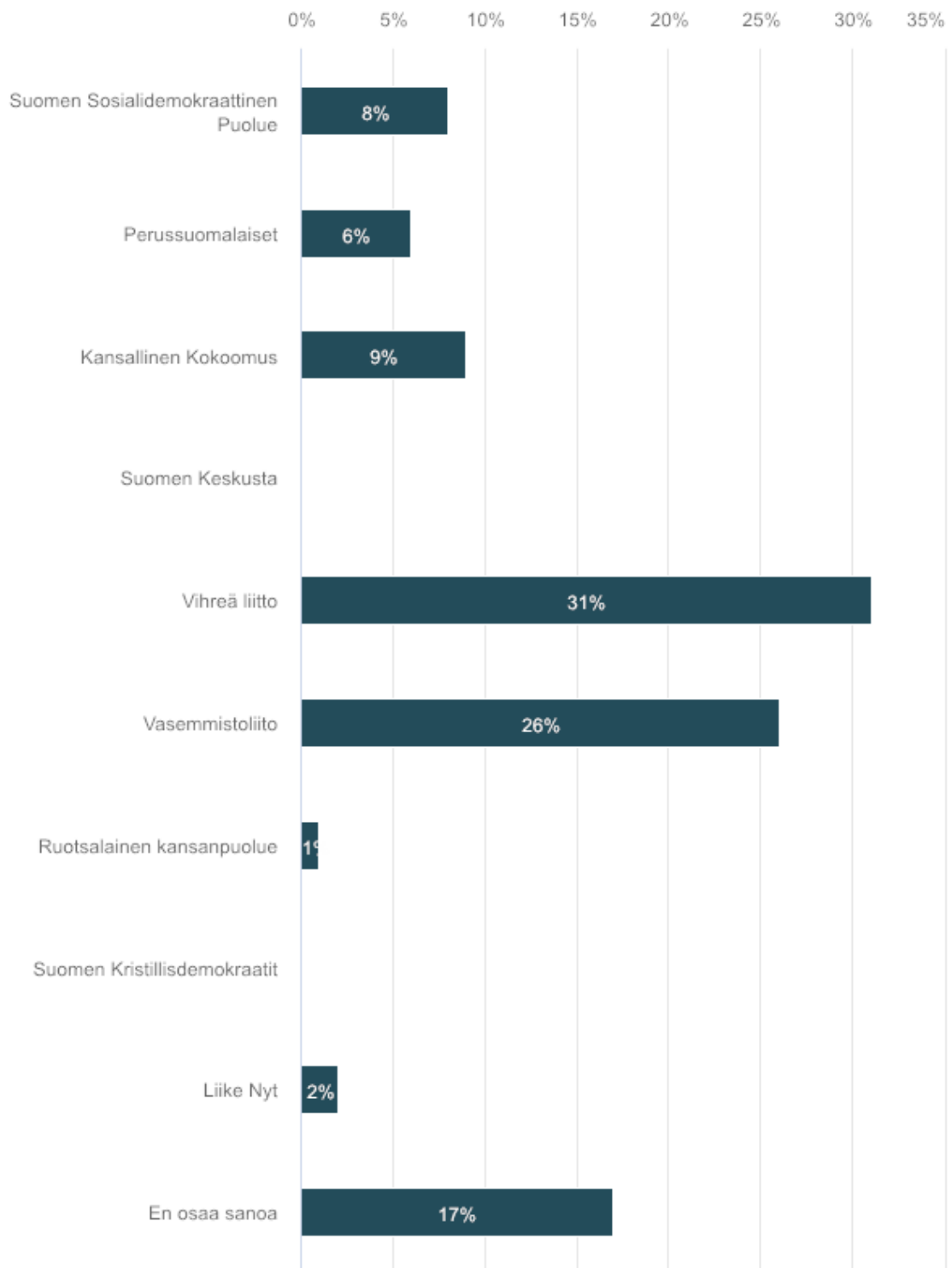
4 TULOKSET

Vastauksissa ilmenee, että suurin osa journalismin opiskelijoista kannattaa vasemmistolaisia ja liberaaleja arvoja. Oikeistolaiset ja konservatiiviset arvot eivät saaneet laajaa kannatusta.

Puolueista selvästi eniten kannatusta saivat vihreät ja vasemmistoliitto (ks. kuvio 1). Kysymyksessä ”Mitä eduskuntapuoluetta äänestäisit, jos vaalit olisivat nyt?” 31 prosenttia vastaajista ilmoitti äänestävänsä vihreitä ja 26 prosenttia vasemmistoliittoa.

Kokoomusta kannatti yhdeksän prosenttia, SDP:tä kahdeksan prosenttia ja perussuomalaisia kuusi prosenttia vastaajista. Liike Nytiä kannatti kaksi prosenttia vastaajista ja ruotsalaista kansanpuoluetta yksi prosentti.

Yksikään vastaaja ei ilmoittanut äänestävänsä keskustaa tai kristillisdemokraatteja. 17 prosenttia vastaajista ei osannut sanoa, mitä puoluetta äänestäisi.

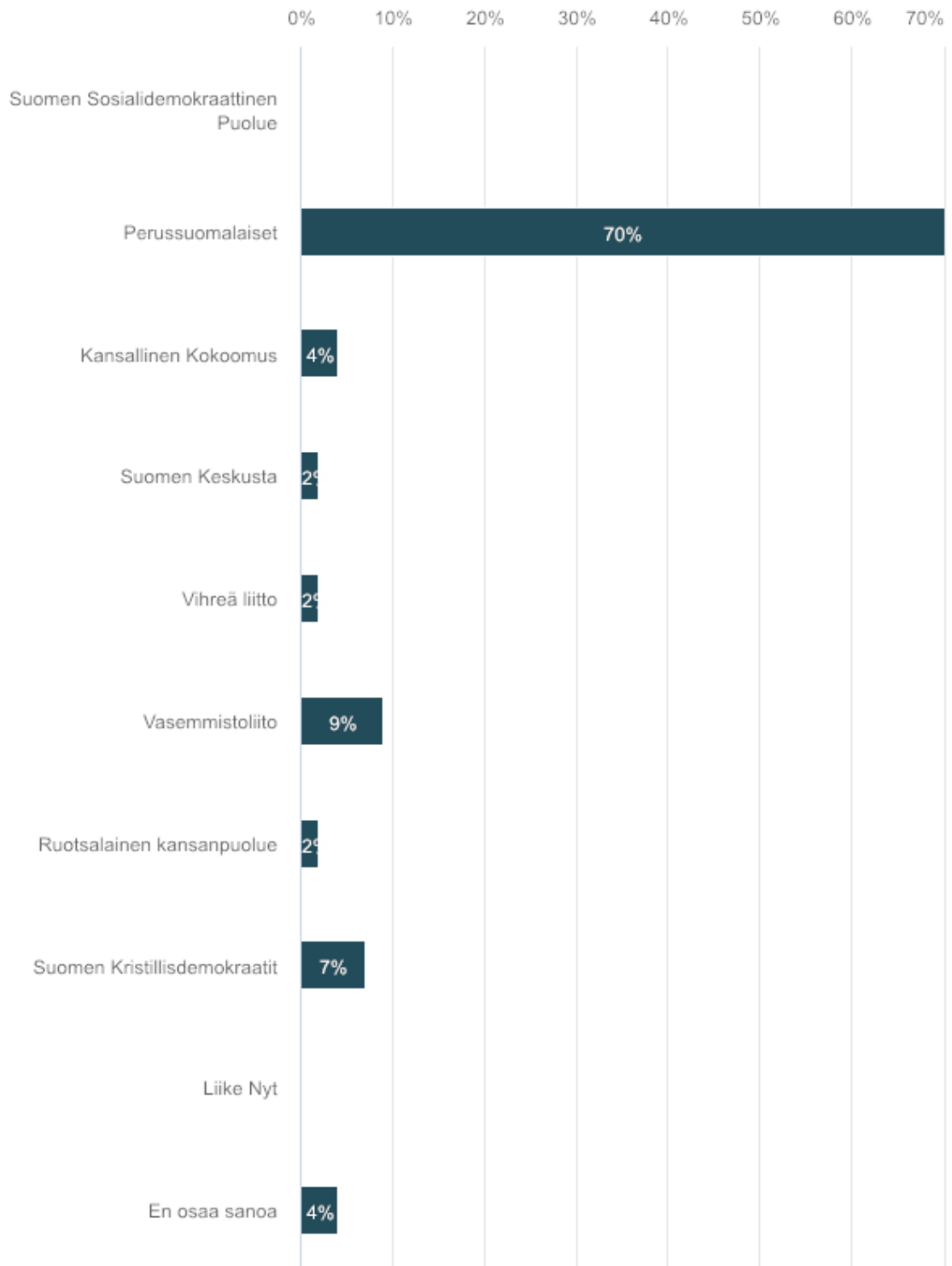


Kuvio 1. Mitä eduskuntapuoluetta äänestäisit, jos vaalit olisivat nyt?

Vastausten perusteella perussuomalaiset on journalismin opiskelijoille etäisin puolue (ks. kuvio 2). Kysymykseen ”Mitä eduskuntapuoluetta et missään nimessä äänestäisi?” 70 prosenttia vastaajista ilmoitti, ettei missään nimessä äänestäisi perussuomalaisia. Osuus on huomattavasti suurempi kuin työelämässä olevien toimittajien vuonna 2012 tehdyssä kyselyssä.

Ero muiden puolueiden saamiin ääniin on merkittävä. Yhdeksän prosenttia ilmoitti, ettei äänestäisi vasemmistoliittoa. Ääniä saivat myös kristillisdemokraatit (7 %), kokoomus (4 %), keskusta (2 %), vihreät (2 %) ja ruotsalainen kansanpuolue (2 %). Liike Nyt ei saanut yhtäkään ääntä. 4 prosenttia vastaajista ei osannut ilmaista, mitä puoluetta ei missään nimessä äänestäisi.

Puoluekantaa koskevat kysymykset olivat monivalintakysymyksiä, joista vastaaja valitsee sopivimman vaihtoehdon. Tutkimuksessa vastaajalta ei kysytty tarkentavia kysymyksiä siihen, miksi hän äänestäisi jotakin tiettyä puoluetta tai minkä vuoksi ei missään nimessä äänestäisi sitä.



Kuvio 2. Mitä eduskuntapuoluetta et missään nimessä äänestäisi?

4.1 Talous

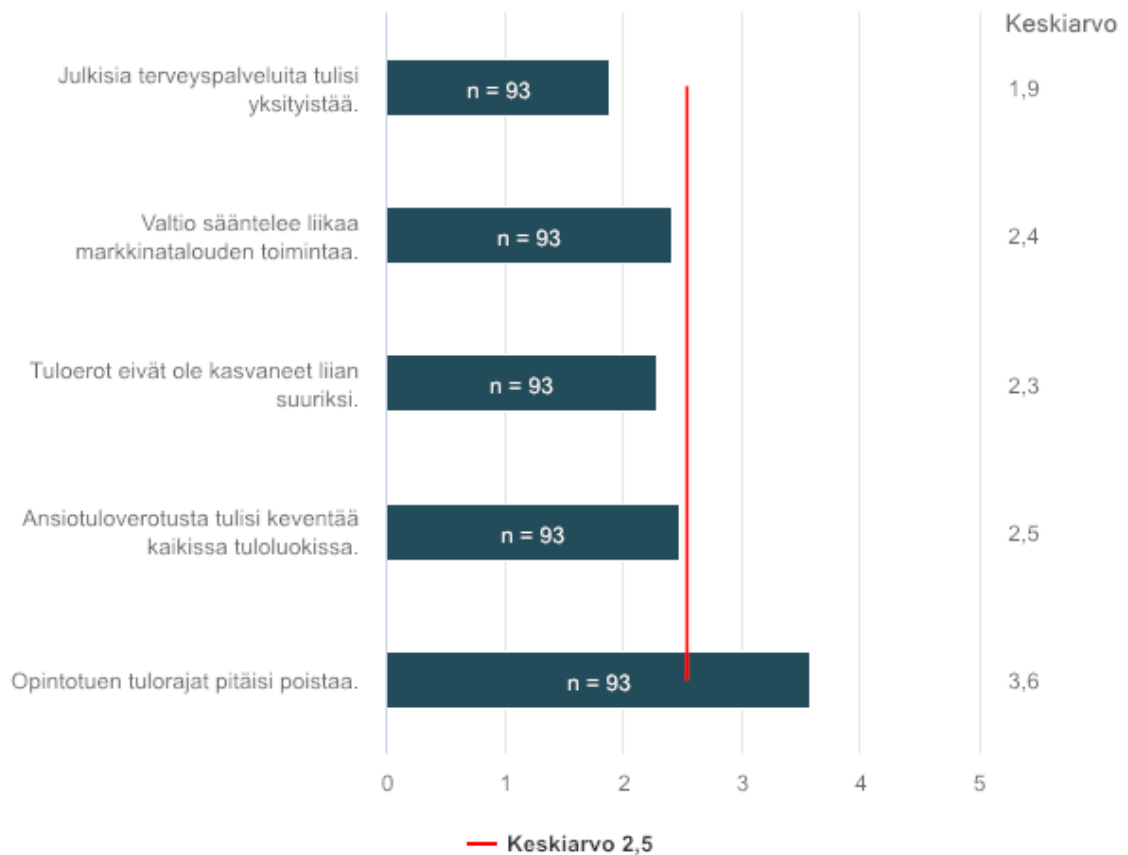
Suurin osa (85 %) vastaajista vastustaa julkisten terveystalouden yksityistämistä (ks. kuvio 3). Julkisten terveystalouden yksityistämisen kannalla oli noin 10 prosenttia kaikista vastaajista. 5,4 prosenttia vastaajista ei osannut ilmaista kantaansa.

Yli puolet (51,6 %) vastaajista on sitä mieltä, että valtio ei sääntele liikaa markkinatalouden toimintaa. Alle kymmenesosa puolestaan katsoi, että valtio sääntele liikaa markkinatalouden toimintaa. Yli kolmasosa (39,8 %) vastaajista ei osannut ilmaista kantaansa.

Kaksi kolmasosaa vastaajista on sitä mieltä, että tuloerot ovat kasvaneet liian suuriksi (ks. kuvio 3). Viidesosa on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että tuloerot eivät ole kasvaneet liian suuriksi. 12,9 prosenttia vastaajista ei ottanut asiaan kantaa.

Yli puolet (52,7 %) vastaajista vastustaa sitä, että ansiotuloverotusta laskettaisiin kaikissa tuloluokissa. Alle viidesosa (17,2 %) on ansiotuloverotuksen keventämisen kannalla kaikissa tuloluokissa. Joka kolmas (30,1 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Yli 60 prosenttia vastaajista on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että opintotuen tulorajat tulisi poistaa. Noin viidesosa vastaajista on sitä mieltä, että tulorajoja ei tule poistaa. 16,1 prosenttia vastaajista ei osaa ilmaista kantaansa.



Kuvio 3. Vastausten jakautuminen talous-osion kysymyksissä.

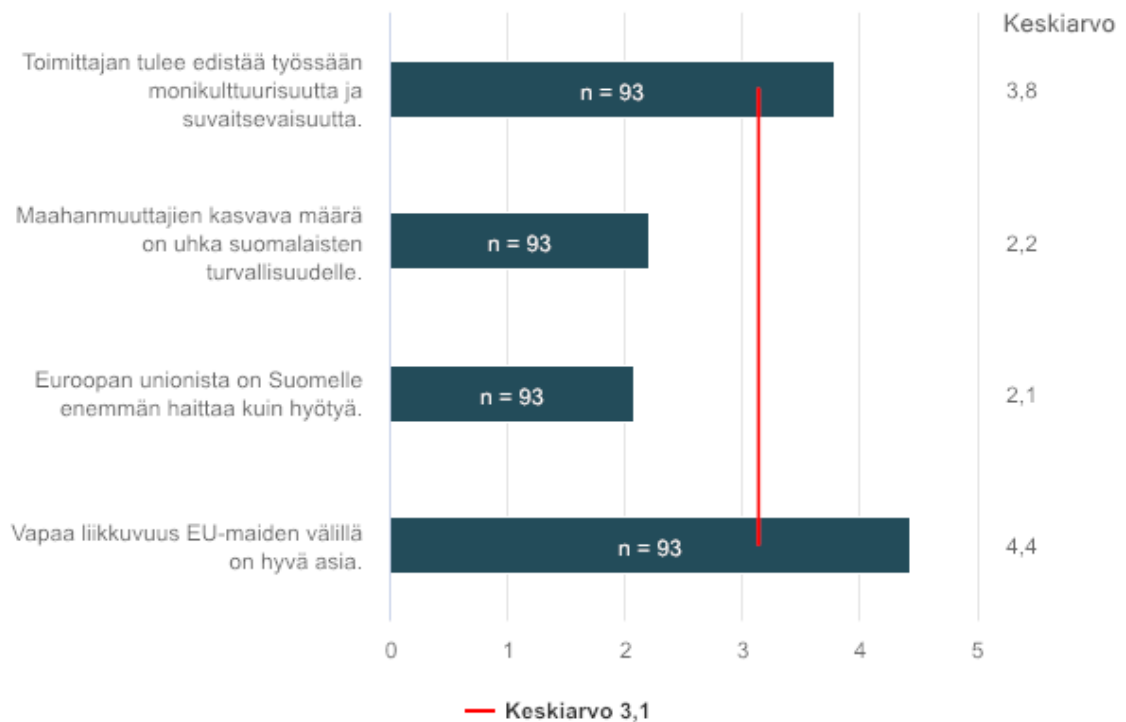
4.2 Maahanmuutto ja kansainvälisyys

Vastausten perusteella journalismin opiskelijat suhtautuvat maahanmuuttoon ja kansainvälisyyteen myönteisesti (ks. kuvio 4). Lähes kolme neljästä (72 %) vastaajista on täysin tai joksikin sitä mieltä, että toimittajan tulee edistää työssään monikulttuurisuutta ja suvaitsevaisuutta. Noin viidesosa (18,3 %) vastaajista on täysin tai joksikin sitä mieltä, ettei toimittajan kuulu edistää työssään monikulttuurisuutta ja suvaitsevaisuutta. Joka kymmenes (9,7 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Kaksi kolmasosaa (67,7 %) vastaajista on sitä mieltä, että maahanmuuttajien kasvava määrä ei ole uhka suomalaisten turvallisuudelle. Alle viidesosa (17,2 %) vastaajista koki, että maahanmuuttajien kasvava määrä on joksikin tai merkittävästi uhka suomalaisten turvallisuudelle. 15 prosenttia vastaajista ei ottanut asiaan kantaa.

Vastaajat suhtautuvat Euroopan unioniin pääosin myönteisesti. Kolme neljästä (73,1 %) kokee, että Euroopan unionista on Suomelle enemmän hyötyä kuin haittaa. Alle viidesosa (18,3 %) vastaajista katsoi, että Euroopan unionista on enemmän haittaa kuin hyötyä. 8,6 prosenttia vastaajista suhtautui asiaan neutraalisti.

Vastaajista 89,2 prosenttia on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vapaa liikkuvuus EU-maiden välillä on hyvä asia. Ainoastaan 6,5 prosenttia vastaajista katsoi, että vapaa liikkuvuus EU-maiden välillä ei ole hyvä asia. 4,3 prosenttia vastaajista ei osannut ilmaista kantaansa.



Kuvio 4. Vastausten jakautuminen maahanmuutto ja kansainvälisyys-osion kysymyksissä.

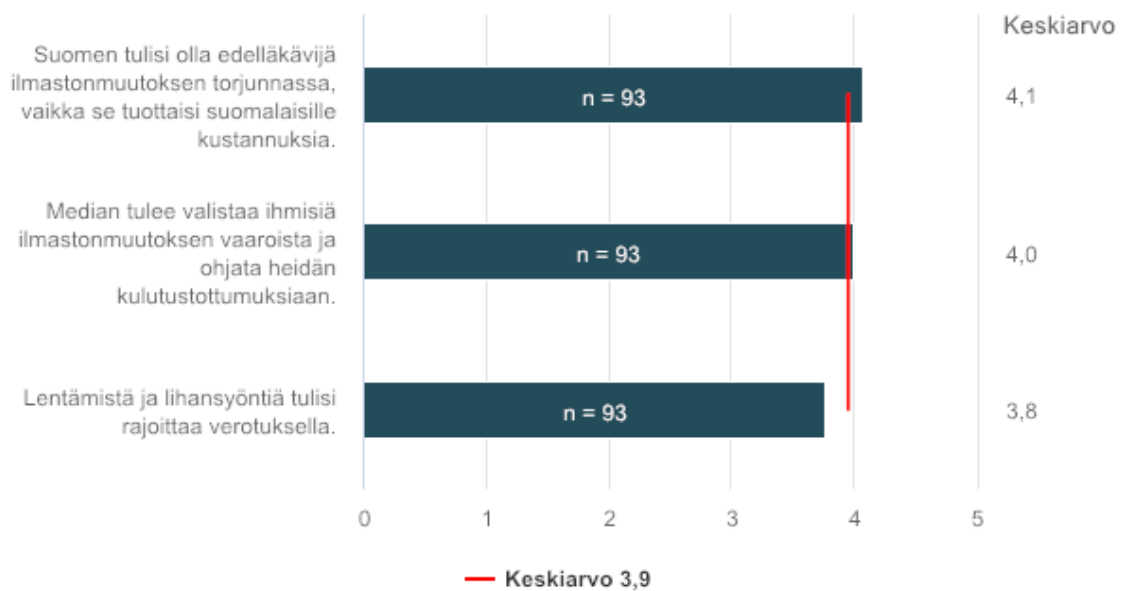
4.3 Ilmasto ja ympäristö

Vastausten perusteella journalismin opiskelijat suhtautuvat ilmastonmuutokseen vakavasti ja vaativat toimia sen hillitsemiseksi (ks. kuvio 5). Neljä viidestä (80,7 %) vastaajasta on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että Suomen tulisi olla edelläkävijä ilmastonmuu-

toksen torjunnassa, vaikka se tuottaisi suomalaisille kustannuksia. 14 prosenttia vastaajista oli täysin tai joksinkin eri mieltä asiasta. 5,4 prosenttia vastaajista ei osannut ilmaista kantaansa.

Lähes neljä viidestä (75,3 %) vastaajasta on täysin tai joksinkin sitä mieltä, että median tulee valistaa ihmisiä ilmastonmuutoksen vaaroista ja ohjata heidän kulutustottumuksiin. Alle kymmenes (8,6 %) vastaajista katsoi, että ihmisten valistaminen tai kulutustottumusten ohjaaminen eivät kuulu medialle. Vastaajista 16,1 prosenttia ei osannut ilmaista kantaansa.

Kaksi kolmasosaa (67,7 %) vastaajista on täysin tai joksinkin sitä mieltä, että lentämistä ja lihansyöntiä tulisi rajoittaa verotuksella. Täysin tai joksinkin lento- ja lihaveron vastustamisen kannalla oli viidesosa (19,4 %) vastaajista. 12,9 prosenttia vastaajista ei osannut ilmaista kantaansa.



Kuvio 5. Vastausten jakautuminen ilmasto ja ympäristö-osion kysymyksissä.

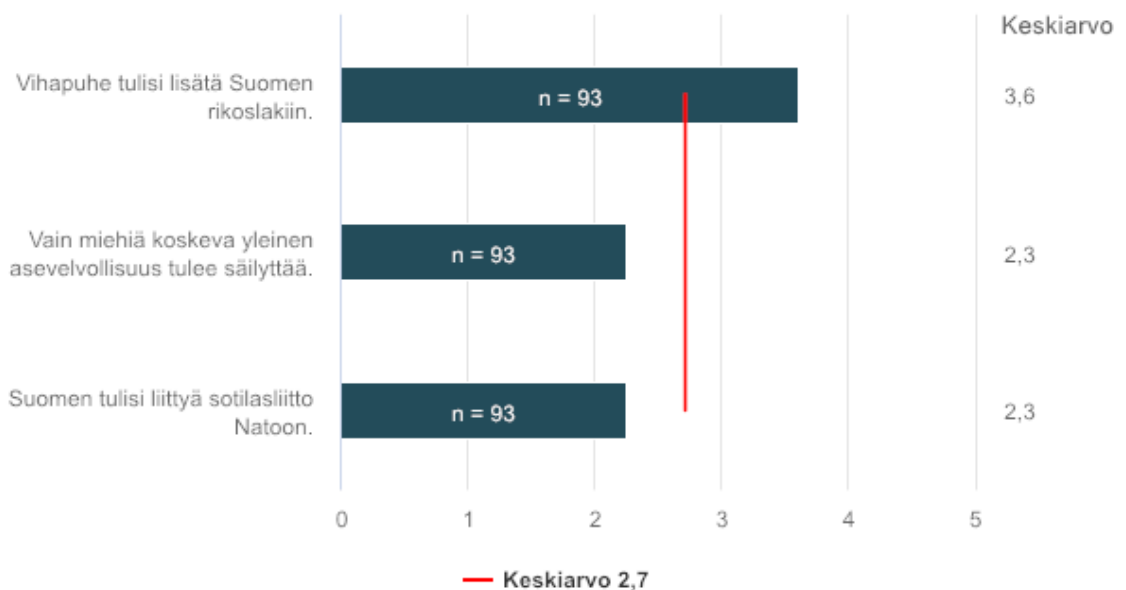
4.4 Turvallisuus

Kyselyyn vastanneista 60,2 prosenttia on täysin tai joksinkin samaa mieltä siitä, että vihapuhe tulisi lisätä Suomen rikoslakiin (ks. kuvio 6). Neljäsosa (26,9 %) vastaajista on täysin tai joksinkin sitä mieltä, että vihapuhetta ei tule lisätä rikoslakiin. 12,9 prosenttia vastaajista ei osannut ilmaista kantaansa.

Vastaajat suhtautuvat asevelvollisuuteen liberaalisti. Lähes 60 prosenttia vastaajista on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vain miehiä koskevasta yleisestä asevelvollisuudesta tulisi luopua. Viidesosa (22 %) vastaajista on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vain miehiä koskeva yleinen asevelvollisuus tulee säilyttää. 19,4 prosenttia vastaajista ei ottanut aiheeseen kantaa.

Kyselyssä vastaajia ei pyydetty ehdottamaan, millä tavalla Suomen puolustaminen tulisi vaihtoehtoisesti järjestää.

Yli puolet (57 %) vastaajista vastustaa Suomen liittymistä sotilasliitto Natoon. Nato-jäsenyyden kannalla on vain 6,4 prosenttia vastaajista. Joka kolmas (36,6 %) vastaaja ei osannut ilmaista kantaansa.



Kuvio 6. Vastausten jakautuminen turvallisuus-osion kysymyksissä.

4.5 Muut arvot

Kyselylomakkeen viidennessä osiossa esitettiin väittämiä, joilla selvitettiin etenkin sitä, ovatko vastaajat enemmän konservatiiveja vai liberaaleja. Tulosten perusteella vastaajat suhtautuvat esitettyihin kysymyksiin hyvin liberaalisti (ks. kuvio 7).

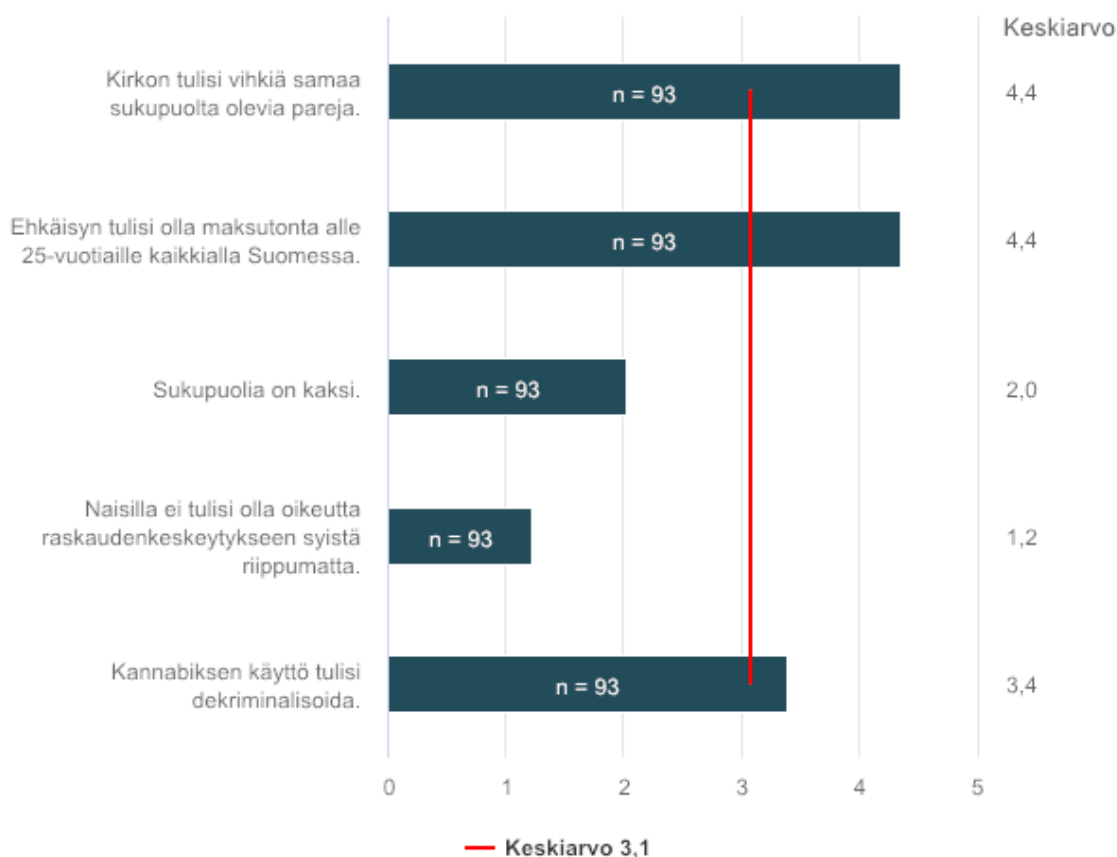
Vastaajista 85 prosenttia on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että kirkon tulisi vihkiä samaa sukupuolta olevia pareja. Samaa sukupuolta olevien vihkimistä vastusti 10,8 prosenttia vastaajista. Loput 4,3 prosenttia eivät osanneet ottaa asiaan kantaa.

84 prosenttia vastaajista on sitä mieltä, että ehkäisyn tulisi olla maksutonta alle 25-vuotiaille kaikkialla Suomessa. Alle kymmenesosa (8,6 %) vastaajista oli täysin tai jokseenkin eri mieltä siitä, että alle 25-vuotiaille pitäisi tarjota maksutonta ehkäisyä. 7,53 prosenttia vastaajista ei osannut ilmaista kantaansa.

Alle viidesosa (17,2 %) vastaajista katsoo, että sukupuolia on kaksi. Täysin tai jokseenkin eri mieltä kahdesta sukupuolesta on 71 prosenttia vastaajista. Sukupuolikysymykseen suhtautui neutraalisti 11,8 prosenttia vastaajista.

Lähes kaikki (95 %) vastaajista ovat sitä mieltä, että naisella tulee olla oikeus raskaudenkeskeytykseen syistä riippumatta. Kolme prosenttia vastaajista katsoi, että naisella ei ole oikeutta raskaudenkeskeytykseen syistä riippumatta. Noin kaksi prosenttia vastaajista ei osannut ilmaista kantaansa.

Yli puolet (52,7 %) vastaajista on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että kannabiksen käyttö tulisi dekriminallisoida. Alle kolmasosa (28 %) vastustaa kannabiksen käytön dekriminallisointia. Lähes viidesosa (19,3 %) vastaajista ei ota asiaan kantaa.



Kuvio 7. Vastausten jakautuminen muut arvot-osion kysymyksissä.

5 VASTAUSTEN VERTAILU

5.1 Ryhmien rajaus

Tuloksia tarkasteltaessa ilmenee, että eri vastaajaryhmillä on selviä näkemyseroja kyselytutkimuksessa kysytyistä asioista. Tässä kappaleessa opiskelijoiden vastauksia vertailaan kolmen eri jaottelutavan perusteella.

Ensimmäiseksi opiskelijat on jaettu kahteen ryhmään (oikeisto ja vasemmisto) sen perusteella, miten he suhtautuvat julkisten terveyspalveluiden yksityistämiseen. Toisessa vertailussa opiskelijat on jaettu konservatiiveihin ja liberaaleihin sillä perusteella, miten he suhtautuvat samaa sukupuolta olevien avioparien kirkossa vihkimiseen.

Kolmantena ja viimeisenä vertailuna on tarkastella vastauksia sillä perusteella, mitä eduskuntapuoluetta vastaajat ovat ilmaisseet äänestävänsä. Tässä vertailussa eduskuntapuolueet on jaettu vasemmisto- ja oikeistopuolueisiin.

Koska kyselyssä vastaajilta ei kysytty taustatietoja, vastauksia ei voida verrata esimerkiksi iän, sukupuolen tai asuinpaikan perusteella.

5.2 Jaottelu oikeistoon ja vasemmistoon

Jaoin vastaajat oikeistoon ja vasemmistoon sen perusteella, miten he olivat vastanneet talous-osiossa esitettyyn väitteeseen ”Julkisia terveyspalveluita tulisi yksityistää”. Oikeisto-ryhmään luokitellaan ne, jotka ovat täysin tai jokseenkin julkisten terveyspalveluiden yksityistämisen kannalla. Vasemmisto-ryhmään luokitellaan ne, jotka ovat täysin tai jokseenkin julkisten terveyspalveluiden yksityistämistä vastaan.

Oikeisto-vastaajaryhmä käsittää 9 opiskelijaa ja vasemmisto-vastaajaryhmä 79 vastaajaa. Ne kolme opiskelijaa, jotka eivät ottaneet asiaan kantaa, eivät ole mukana tässä vertailussa.

5.2.1 Talous

Vastausten perusteella oikeistolaiset suhtautuvat julkisten terveyspalveluiden yksityistämiseen vasemmistolaisia myönteisemmin. Oikeistolaisista kaikki (100 %) ovat täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että julkisia terveyspalveluita tulisi yksityistää. Vastaavasti vasemmistolaisista kaikki (100 %) ovat julkisten terveyspalveluiden yksityistämistä vastaan.

Poikkeuksellisen selkeä jako johtuu siitä, että vertailuryhmät on muodostettu juuri tämän kysymyksen vastausten perusteella.

Joka viides (22,2 %) oikeistolainen on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että valtio sääntelee liikaa markkinatalouden toimintaa. Täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta on joka neljäs (22,22 %) oikeistolainen. Yli puolet (55,6 %) oikeistolaisista ei ottanut asiaan kantaa, mikä on yllättävän suuri osuus.

Vasemmistolaisista vain 6,3 prosenttia on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että valtio sääntelee liikaa markkinatalouden toimintaa. Yli puolet (55,7 %) vasemmistolaisista on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, ettei valtio sääntelee liikaa markkinatalouden toimintaa. Yli kolmasosa (38 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Tuloerot jakavat vasemmistolaisten ja oikeistolaisten mielipiteitä. Oikeistolaisista kolme neljästä (77,8 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että tuloerot eivät ole kasvaneet liian suuriksi. Joka viides (22,2 %) oikeistolainen on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että tuloerot ovat kasvaneet liian suuriksi.

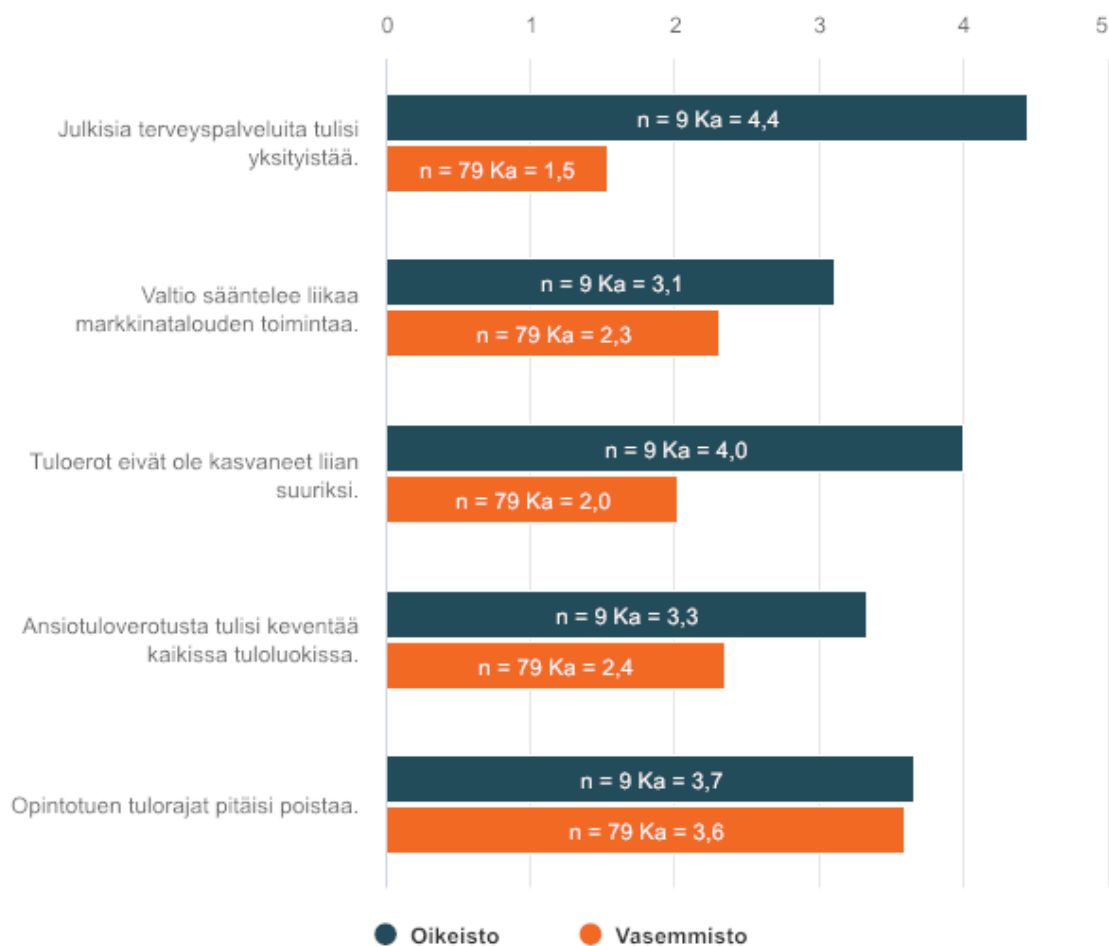
Vasemmistolaisista vastaajista vain joka kymmenes (11,4 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että tuloerot eivät ole kasvaneet liian suuriksi. Kolme neljästä (74,7 %) vasemmistolaisesta on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että tuloerot ovat kasvaneet liian suuriksi. Joka kymmenes (13,9 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Lähes joka toinen (44,4 %) oikeistolainen on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että ansiotuloverotusta tulisi keventää kaikissa tuloluokissa. Joka kolmas (33,4 %) on asiasta täysin tai jokseenkin eri mieltä. Joka viides (22,2 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Vasemmistolaisista vain joka kymmenes (13,9 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että ansiotuloverotusta tulisi keventää kaikissa tuloluokissa. Ansiotuloverotuksen laskua kaikissa tuloluokissa vastustaa täysin tai jokseenkin yli puolet (55,7 %) vasemmistolaisista. Kolmasosa (32,9 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Oikeistolaiset ja vasemmistolaiset ovat melko yksimielisiä siitä, että opintotuen tuloajat pitäisi poistaa. Yhtenevä tulos voi johtua siitä, että vastaajat ovat itsekin opiskelijoita. Oikeistolaisista kolme neljästä (77,8 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että opintotuen tuloajat tulisi poistaa. Joka viides (22,2 %) on opintotuen tuloajojen poistoa vastaan joko täysin tai osittain.

Vasemmistolaisista journalismin opiskelijoista lähes kaksi kolmesta (62 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että opintotuen tuloajat pitäisi poistaa. Tuloajojen poistoa vastaan on täysin tai osittain joka viides (20,5 %) vasemmistolaisista. Alle viidesosa (16,4 %) ei ottanut asiaan kantaa.



Kuvio 8. Ryhmien vastausten jakautuminen talous-osion kysymyksissä.

5.2.2 Maahanmuutto ja kansainvälisyys

Oikeistolaiset journalismin opiskelijat suhtautuvat maahanmuuttoon ja kansainvälisyyteen vasemmistolaisia epäileväisemmin (ks. kuvio 9).

Joka kolmas (33,3 %) oikeistolainen on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että toimittajan tulee edistää työssään monikulttuurisuutta ja suvaitsevaisuutta. Yli puolet (55,6 %) oikeistolaisista on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että monikulttuurisuuden ja suvaitsevaisuuden edistäminen ei kuulu toimittajan työhön. Joka kymmenes (11,1 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Vasemmistolaisista journalismin opiskelijoista kolme neljästä (77,2 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että toimittajan tulee edistää työssään monikulttuurisuutta ja suvaitsevaisuutta. Reilu kymmenes (13,9 %) on asiasta täysin tai jokseenkin eri mieltä. Alle kymmenesosa (8,9 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Oikeistolaisista lähes joka toinen (44,4 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että maahanmuuttajien kasvava määrä on uhka suomalaisten turvallisuudelle. Joka kolmas (33,3 %) on asiasta täysin tai jokseenkin eri mieltä. Joka viides (22,22 %) ei ottanut asiaan kantaa.

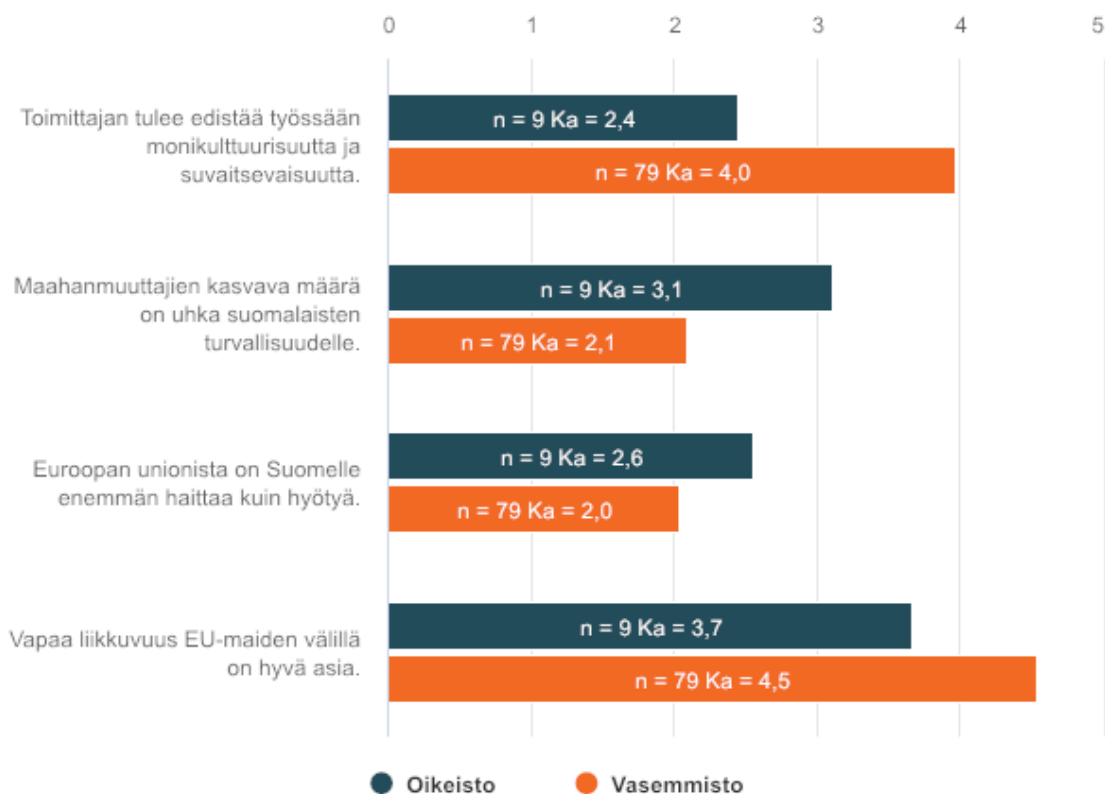
Vasemmistolaisista alle viidesosa (16,4 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että maahanmuuttajien kasvava määrä on uhka suomalaisten turvallisuudelle. Lähes kolme neljästä (72,1 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, ettei maahanmuuttajien kasvava määrä ole uhka suomalaisten turvallisuudelle. Joka kymmenes (13,9 %) vasemmistolainen ei ottanut asiaan kantaa.

Oikeistolaisista journalismin opiskelijoista joka kolmas (33,3 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että Euroopan unionista on Suomelle enemmän haittaa kuin hyötyä. Täysin tai jokseenkin eri mieltä väitteen kanssa on yli puolet (55,5 %) oikeistolaisista. Joka kymmenes (11,1 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Vasemmistolaisista vastaajista 16,4 prosenttia on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että Euroopan unionista on Suomelle enemmän haittaa kuin hyötyä. Kolme neljästä (74,7 %) vasemmistolaisesta on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että EU-jäsenyydestä on Suomelle enemmän hyötyä kuin haittaa. Alle kymmenesosa (8,9 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Suurin osa sekä oikeistolaisista että vasemmistolaisista journalismin opiskelijoista katsoo, että vapaa liikkuvuus EU-maiden välillä on hyvä asia. Oikeistolaisista yli puolet (55,6 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vapaa liikkuvuus EU-maiden välillä on hyvä asia. Joka viides (22,2 %) oikeistolainen oli täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vapaa liikkuvuus EU-maiden välillä on huono asia. Joka viides (22,2 %) ei ilmaissut kantaansa asiaan.

Vasemmistolaisista lähes kaikki (92,4 %) ovat täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vapaa liikkuvuus EU-maiden välillä on hyvä asia. Ainoastaan 5,1 prosenttia vasemmistolaisista oli täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vapaa liikkuvuus EU-maiden välillä on huono asia. 2,5 prosenttia vasemmistolaisista ei ilmaissut kantaansa.



Kuvio 9. Ryhmien vastausten jakautuminen maahanmuutto ja kansainvälisyys-osion kysymyksissä.

5.2.3 Ilmasto ja ympäristö

Oikeistolaiset ja vasemmistolaiset ovat eri mieltä siitä, miten ilmastonmuutosta tulisi torjua (ks. kuvio 10).

Joka kolmas (33,3 %) oikeistolainen on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että Suomen tulisi olla edelläkävijä ilmastonmuutoksen torjunnassa, vaikka se tuottaisi suomalaisille kustannuksia. Täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta on kaksi kolmesta (66,7 %).

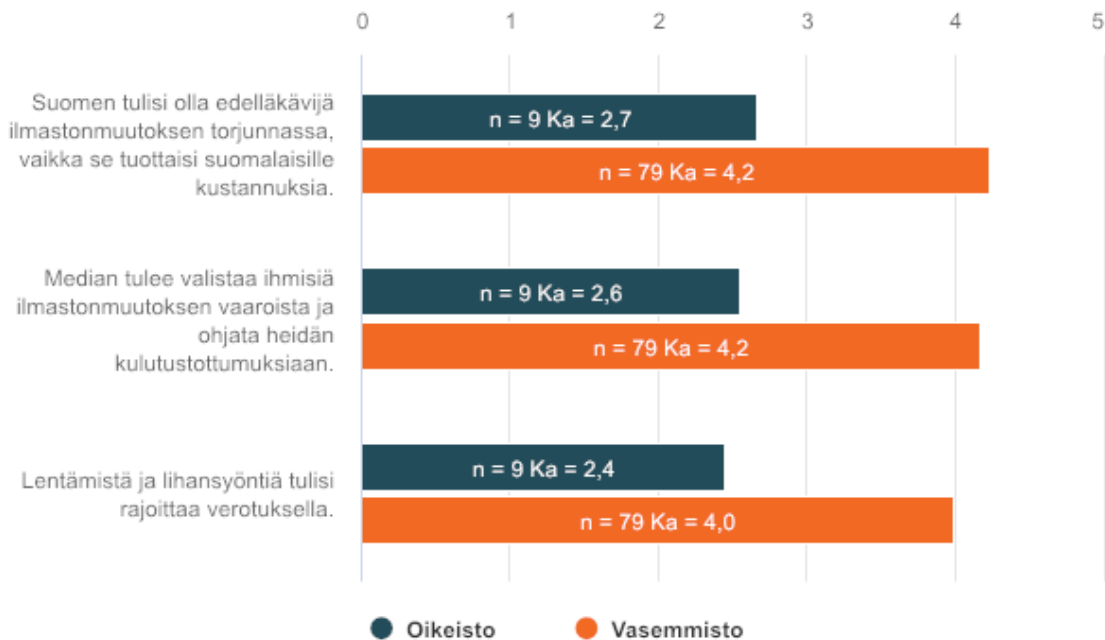
Vasemmistolaisista opiskelijoista 86,1 prosenttia on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että Suomen tulisi olla edelläkävijä ilmastonmuutoksen torjunnassa, vaikka se tuottaisi suomalaisille kustannuksia. Täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta oli 7,6 prosenttia vastaajista. 6,3 prosenttia vasemmistolaisista ei ilmaissut kantaansa.

Joka kolmas (33,3 %) oikeistolainen katsoo, että median tulee valistaa ihmisiä ilmastonmuutoksen vaaroista ja ohjata heidän kulutustottumuksiaan. Eri mieltä asiasta on täysin tai jokseenkin lähes puolet (44,5 %) oikeistolaisista. Joka viides (22,2 %) ei osannut ilmaista kantaansa.

Vasemmistolaisista neljä viidestä (81 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että median tulee valistaa ihmisiä ilmastonmuutoksen torjunnassa ja ohjata heidän kulutustottumuksiaan. Täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta on 5,1 prosenttia vastaajista. 13,9 prosenttia vasemmistolaisista ei ottanut asiaan kantaa.

Joka kolmas (33,3 %) oikeistolainen on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että lentämistä ja lihansyöntiä tulisi rajoittaa verotuksella. Kaksi kolmesta (66,6 %) on asiasta täysin tai jokseenkin eri mieltä.

Vasemmistolaisista vastaajista kolme neljästä (74,7 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että lentämistä ja lihansyöntiä tulisi rajoittaa verotuksella. Eri mieltä asiasta on täysin tai jokseenkin joka kymmenes (11,4 %). Loput 13,9 prosenttia vastaajista eivät ottaneet asiaan kantaa.



Kuvio 10. Ryhmien vastausten jakautuminen ilmasto ja ympäristö-osion kysymyksissä.

5.2.4 Turvallisuus

Oikeistolaisista journalismin opiskelijoista viidesosa (22,2 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vihapuhe tulisi lisätä Suomen rikoslakiin. Täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta on kolme neljästä (77,8 %).

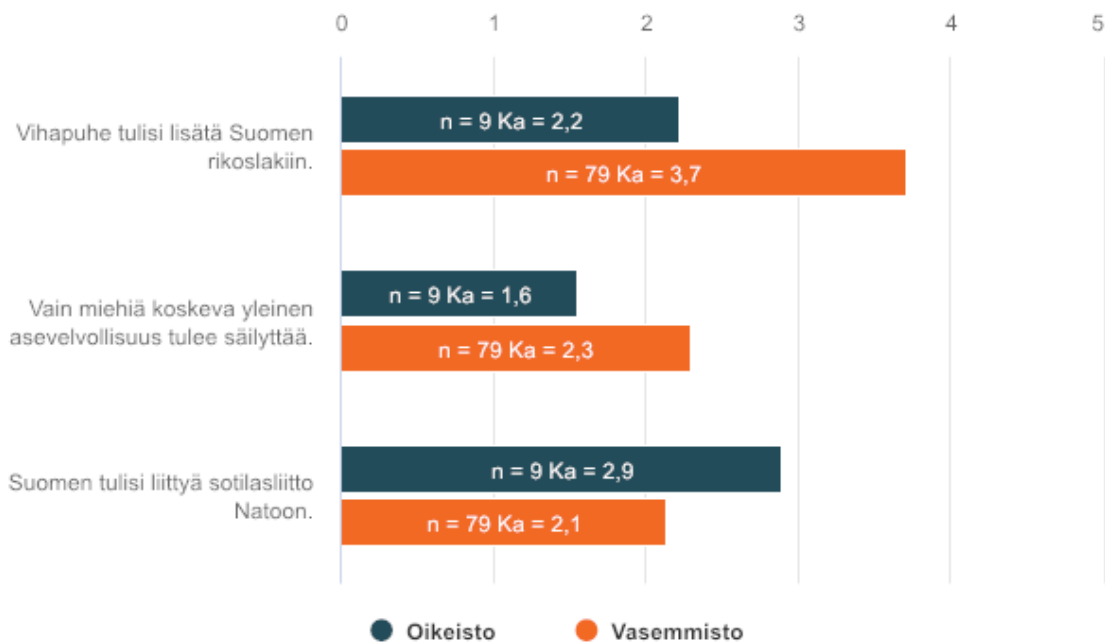
Vasemmistolaisista journalismin opiskelijoista lähes kaksi kolmasosaa (62 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vihapuhe tulisi lisätä Suomen rikoslakiin. Täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta on viidesosa (22,8 %) vasemmistolaisista. 15,2 prosenttia vasemmistolaisista ei ottanut asiaan kantaa.

Vain miehiä koskeva yleinen asevelvollisuus saa laajempaa kannatusta vasemmistolaisien keskuudessa (ks. kuvio 11). Vain joka kymmenes (11,1 %) oikeistolainen on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vain miehiä koskeva yleinen asevelvollisuus tulee säilyttää. Täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta on 88,9 prosenttia vastaajista.

Vasemmistolaisista opiskelijoista joka viides (21,5 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vain miehiä koskeva yleinen asevelvollisuus tulee säilyttää. Täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta on yli puolet (57 %) vastaajista. Joka viides (21,5 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Suomen mahdollinen Nato-jäsenyys saa laajempaa kannatusta oikeistolaisten keskuudessa (ks. kuvio 11). Oikeistolaisista joka kolmas (33,3 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että Suomen tulisi liittyä sotilasliitto Natoon. Nato-jäsenyyttä vastaan täysin tai osittain on yli puolet (55,6 %) vastaajista. Joka kymmenes (11,1 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Vasemmistolaisista ainoastaan 2,5 prosenttia on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että Suomen tulisi liittyä sotilasliitto Natoon. Täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta on yli puolet (59,4 %). Reilu kolmasosa (38 %) ei ottanut asiaan kantaa.



Kuvio 11. Ryhmien vastausten jakautuminen turvallisuus-osion kysymyksissä.

5.2.5 Muut arvot

Oikeistolaisista kolme neljästä (77,8 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että kirkon tulisi vihkiä samaa sukupuolta olevia pareja. Oikeistolaisista joka viides (22,2 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että kirkon ei tule vihkiä samaa sukupuolta olevia pareja.

Vasemmistolaisista 86,1 prosenttia on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että kirkon tulisi vihkiä samaa sukupuolta olevia pareja. Samaa sukupuolta olevien parien kirkossa vihkimistä vastaan täysin tai osittain on joka kymmenes (10,1 %) vastaajista. 3,8 prosenttia vasemmistolaisista ei ilmaissut kantaansa.

Oikeistolaiset ja vasemmistolaiset ovat eri mieltä sen suhteen, tulisiko ehkäisy olla maksutonta alle 25-vuotiaille kaikkialla Suomessa (ks. kuvio 12).

Oikeistolaisista maksutonta ehkäisyä kannattaa täysin tai jokseenkin lähes puolet (44,5 %) vastaajista. Vastaavasti lähes puolet (44,5 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, ettei ehkäisy tule olla maksutonta alle 25-vuotiaille kaikkialla Suomessa. Kymmenesosa (11,1 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Vasemmistolaisista 88,6 prosenttia on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että ehkäisy tulisi olla maksutonta alle 25-vuotiaille kaikkialla Suomessa. Maksutonta ehkäisyä vastustaa täysin tai osittain ainoastaan 3,8 prosenttia vasemmistolaisista. Alle kymmenesosa (7,6 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Oikeistolaisten keskuudessa on selvästi yleisempää näkemys, että sukupuolia on kaksi (ks. kuvio 12). Oikeistolaisista vastaajista lähes joka toinen (44,5 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että sukupuolia on kaksi. Näkemystä vastaan joko täysin tai osittain on yli puolet (55,6 %) vastaajista.

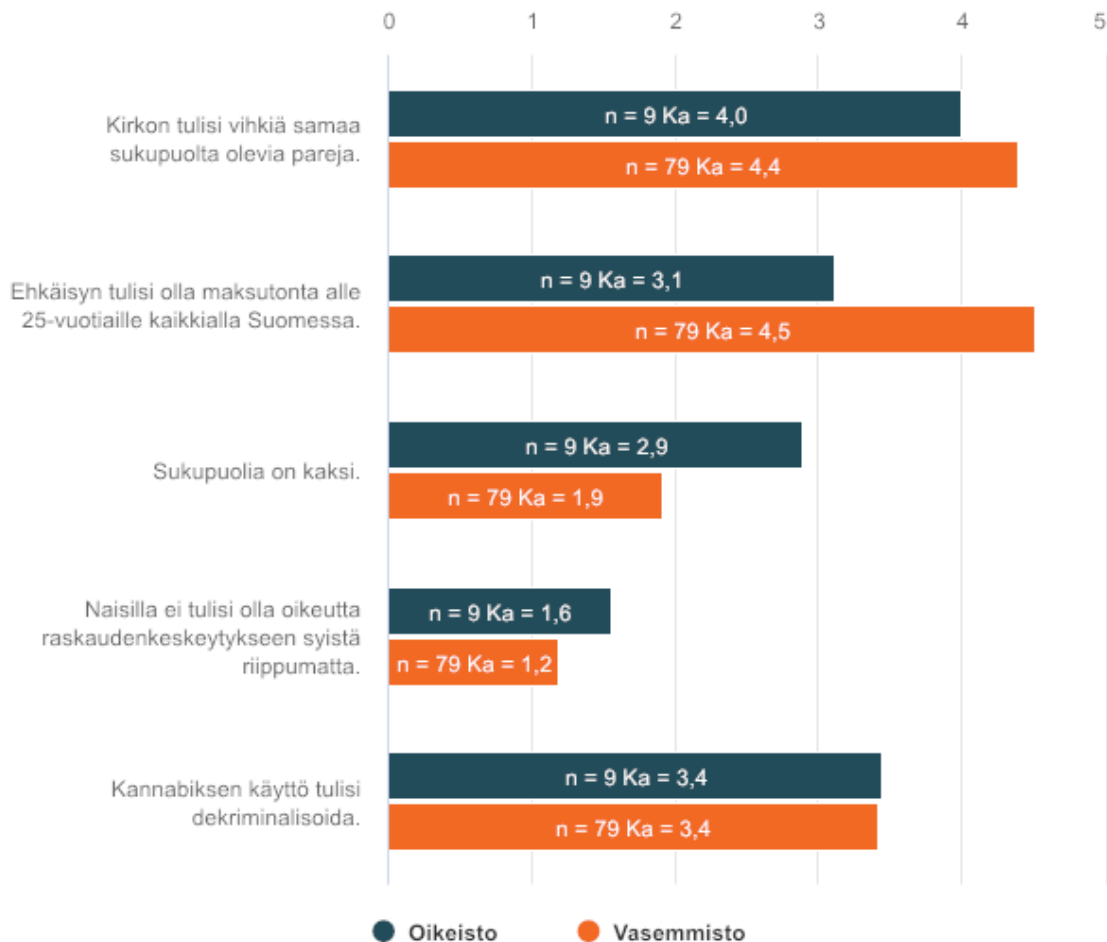
Vasemmistolaisista opiskelijoista kolme neljästä (74,7 %) on täysin tai jokseenkin eri mieltä väitteen kanssa, että sukupuolia olisi kaksi. Reilu kymmenes (13,9 %) vasemmistolaisista on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että sukupuolia on kaksi. Kymmenesosa (11,4 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Vastaajat ovat melko yksimielisiä siitä, että naisella tulee olla oikeus raskaudenkeskeytykseen syistä riippumatta. Oikeistolaisista lähes kaikki (88,9 %) ovat täysin tai jokseenkin eri mieltä väitteen kanssa, jonka mukaan naisella ei tulisi olla oikeutta raskaudenkeskeytykseen syistä riippumatta. Joka kymmenes (11,11 %) oikeistolaisista on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että naisilla ei tulisi olla oikeutta raskaudenkeskeytykseen syistä riippumatta.

Vasemmistolaisista vastaajista lähes kaikki (94,9 %) ovat täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että naisella tulee olla oikeus raskaudenkeskeytykseen syistä riippumatta. Täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta oli 2,5 prosenttia vasemmistolaisista. 2,5 prosenttia ei ottanut asiaan kantaa.

Oikeistolaisista kaksi kolmesta (66,7 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että kannabiksen käyttö tulisi dekriminialisoida. Kolmasosa (33,3 %) oikeistolaisista on täysin tai jokseenkin kannabiksen käytön dekriminialisointia vastaan.

Vasemmistolaisista yli puolet (53,1 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että kannabiksen käyttö tulisi dekriminialisoida. Joka neljäs (26,6 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että kannabiksen käyttöä ei tule dekriminialisoida. Joka viides (20,3 %) ei ottanut asiaan kantaa.



Kuvio 12. Ryhmien vastausten jakautuminen muut arvot-osion kysymyksissä.

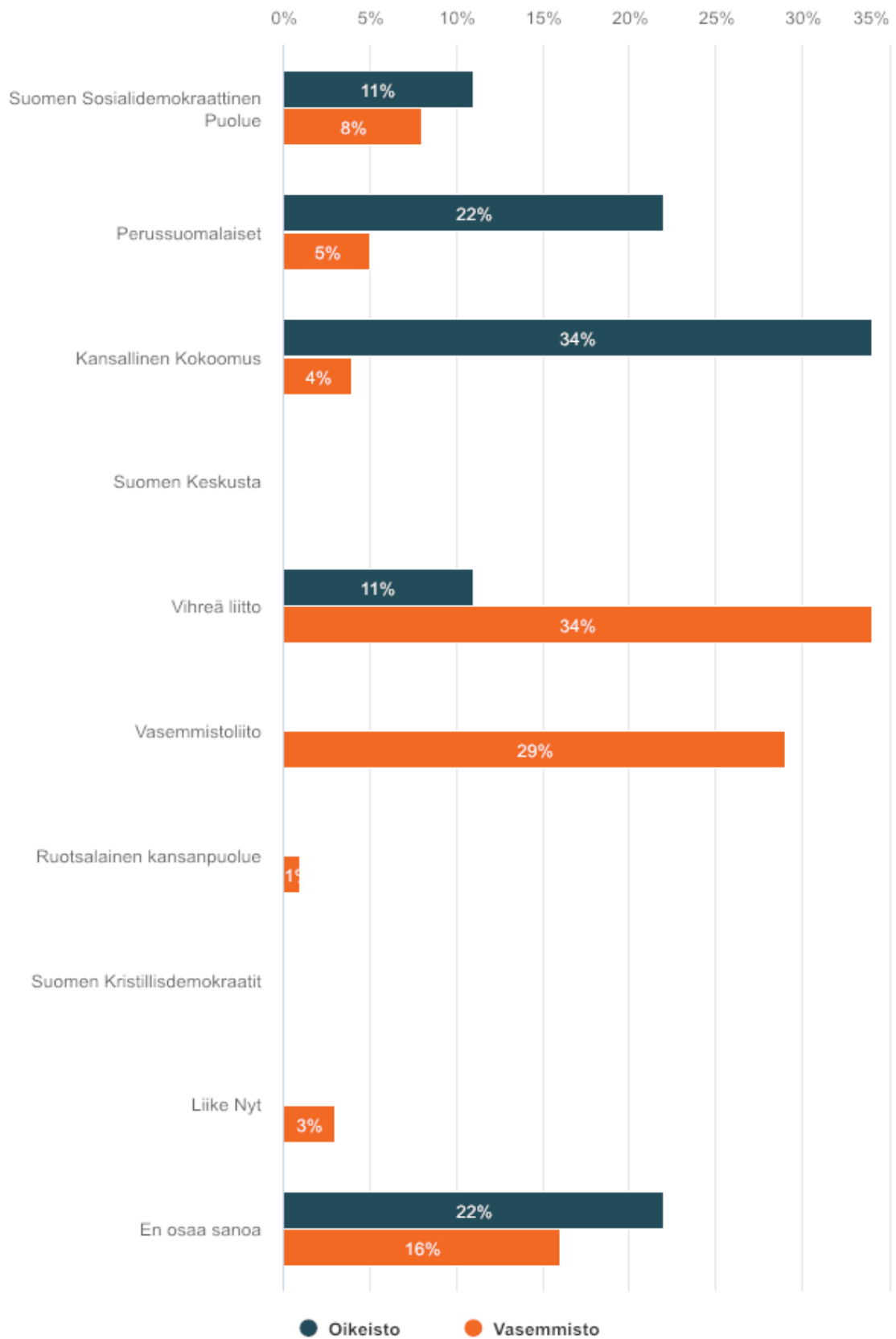
5.2.6. Suhtautuminen puolueisiin

Vastausten perusteella kokoomus ja perussuomalaiset ovat oikeistolaisten keskuudessa suosituimmat puolueet (ks. kuvio 13). Oikeistolaisista 34 prosenttia ilmoitti äänestävänsä kokoomusta ja 22 prosenttia perussuomalaisia. Kannatusta oikeistolaisten keskuudessa saivat myös SDP (11 %) ja vihreät (11 %).

Keskusta, vasemmistoliitto, RKP, kristillisdemokraatit ja Liike nyt jäivät vailla ääniä. Viidesosa (22 %) ei osannut ilmaista puoluekantaansa.

Vasemmistolaisten keskuudessa suurin kannatus on vihreillä (34 %) ja vasemmistoliitolla (29 %). Kannatusta saivat myös SDP (8 %), perussuomalaiset (5 %), kokoomus (4 %), Liike nyt (3 %) ja RKP (1 %).

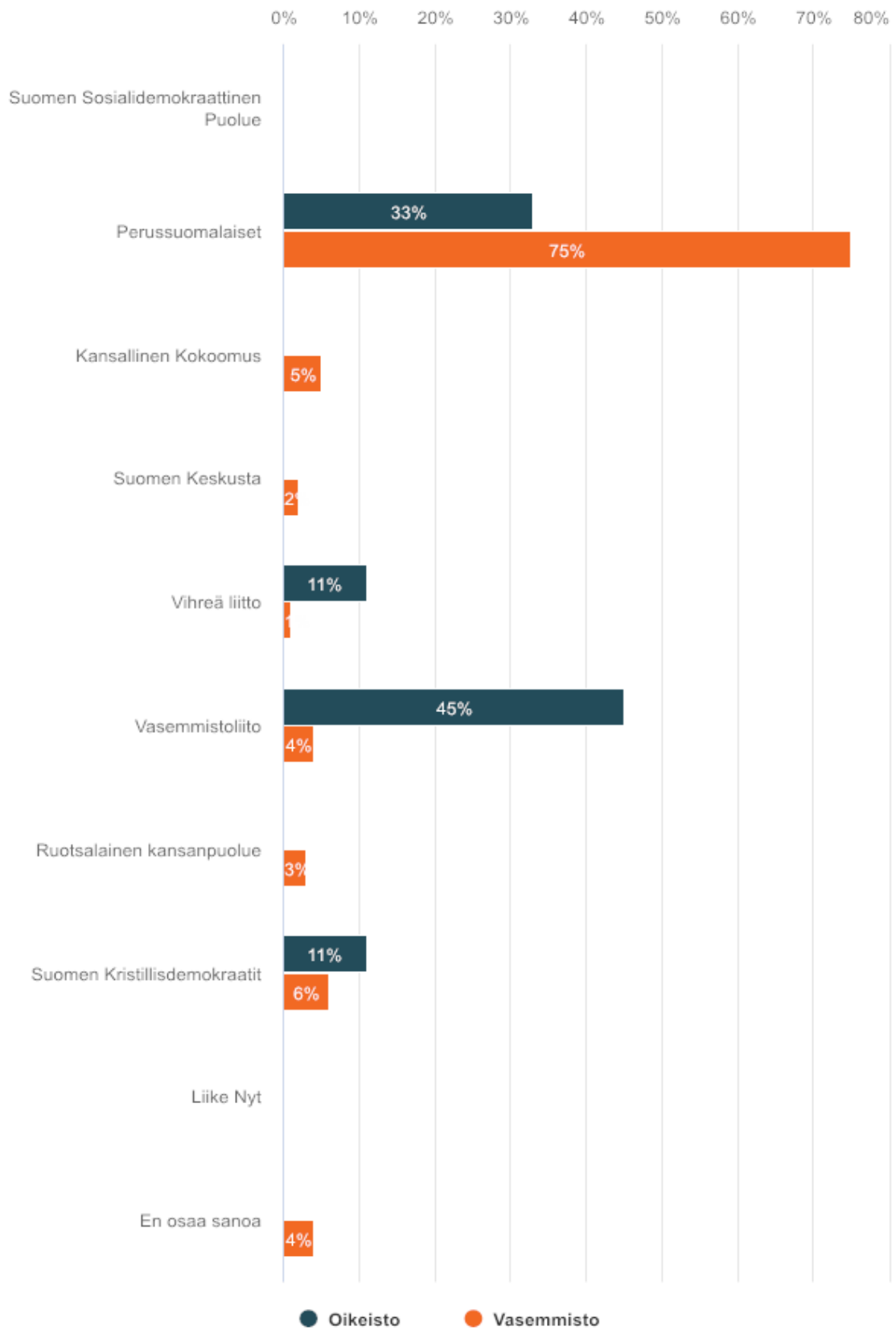
Keskusta ja kristillisdemokraatit olivat eduskuntapuolueista ainoat, joka jäivät vailla ääniä. 16 prosenttia vasemmistolaisista ei osannut ilmaista puoluekantaansa.



Kuvio 13. Mitä eduskuntapuoluetta äänestäisit, jos vaalit olisivat nyt?

Vasemmistolaisista 75 prosenttia ilmoitti, ettei missään nimessä äänestäisi perussuomalaisia (ks. kuvio 14). Kristillisdemokraatteja ei äänestäisi kuusi, kokoomusta viisi, vasemmistoliittoa neljä, RKP:tä kolme ja keskustaa kaksi prosenttia vasemmistolaisista. Neljä prosenttia ei osannut sanoa, mitä puoluetta ei missään nimessä äänestäisi.

Oikeistolaisista 45 prosenttia ilmoitti, ettei missään nimessä äänestäisi vasemmistoliittoa. 33 prosenttia ilmoitti, ettei äänestäisi perussuomalaisia. Kristillisdemokraattien tai vihreiden äänestämisen koki mahdottomaksi 11 prosenttia oikeistolaisista.



Kuvio 14. Mitä eduskuntapuoluetta et missään nimessä äänestäisi?

5.3 Jaottelu konservatiiveihin ja liberaaleihin

Toisessa vertailussa jaoin vastaajat kahteen ryhmään sen perusteella, miten he olivat vastanneet kyselylomakkeen viimeisen aihealueen väitteeseen ”Kirkon tulisi vihkiä samaa sukupuolta olevia pareja”.

Ne, jotka vastasivat väittämään täysin tai jokseekin samaa mieltä, sijoitettiin liberaaleihin. Täysin tai jokseekin eri mieltä olevat sijoitettiin konservatiiveihin.

Tässä vertailussa liberaaleihin kuuluu 79 opiskelijaa ja konservatiiveihin 10 opiskelijaa eli konservatiivit ovat selvä vähemmistö. Ne neljä opiskelijaa, jotka eivät ottaneet samaa sukupuolta olevien kirkossa vihkimiseen kantaa, eivät ole mukana tässä vertailussa.

5.3.1 Talous

Vastauksia vertailtaessa ilmenee, että konservatiivit ja liberaalit vastaajat ovat melko samaa mieltä talous-osion kysymyksistä (ks. kuvio 15).

Konservatiivit suhtautuvat liberaaleja kielteisemmin julkisten terveyspalveluiden yksityistämiseen. Konservatiiveista joka viides (20 %) on täysin tai jokseekin sitä mieltä, että

julkisia terveystalvveluita tulisi yksityistää. Selvästi suurin osa (80 %) konservatiiveista on kuitenkin täysin tai jokseekin sitä mieltä, että julkisia terveystalvveluita ei tulisi yksityistää.

Liberaalien keskuudessa julkisten terveystalvveluiden yksityistäminen saa laajaa kannatusta. Yli neljä viidestä (86,1 %) on täysin tai jokseekin sitä mieltä, että julkisia terveystalvveluita tulisi yksityistää. Täysin tai jokseekin eri mieltä asiasta oli alle kymmenes (8,7 %). Loput 5,1 prosenttia liberaaleista ei ottanut asiaan kantaa.

Konservatiivien keskuudessa on yleisempää ajatella, että valtio sääntele liikaa markkinatalouden toimintaa. Tätä mieltä oli täysin tai jokseekin joka kolmas (30 %) konservatiiveista. Joka toinen (50 %) konservatiivi oli täysin tai jokseekin eri mieltä asiasta. Joka viides (20 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Liberaaleista opiskelijoista joka toinen (50,6 %) on täysin tai jokseekin eri mieltä siitä, että valtio sääntelisi liikaa markkinatalouden toimintaa. Ainoastaan 6,3 prosenttia liberaaleista on täysin tai jokseekin sitä mieltä, että valtio sääntelisi liikaa markkinatalouden toimintaa. Huomioitavaa on, että 43 prosenttia liberaaleista ei ottanut asiaan kantaa.

Sekä konservatiiveista että liberaaleista suurin osa on sitä mieltä, että tuloerot ovat kasvaneet liian suuriksi. Lähes joka neljäs (70 %) konservatiivi on täysin tai jokseekin sitä mieltä, että tuloerot ovat liian suuria. Liberaaleista täysin tai jokseekin samaa mieltä oli kaksi kolmesta (65,8 %). Joka kolmas (30 %) konservatiivi oli täysin tai jokseekin sitä mieltä, että tuloerot ovat kasvaneet liian suuriksi. Vastaavasti alle viides (18,9 %) liberaali oli täysin tai jokseekin sitä mieltä, etteivät tuloerot olisi kasvaneet liian suuriksi.

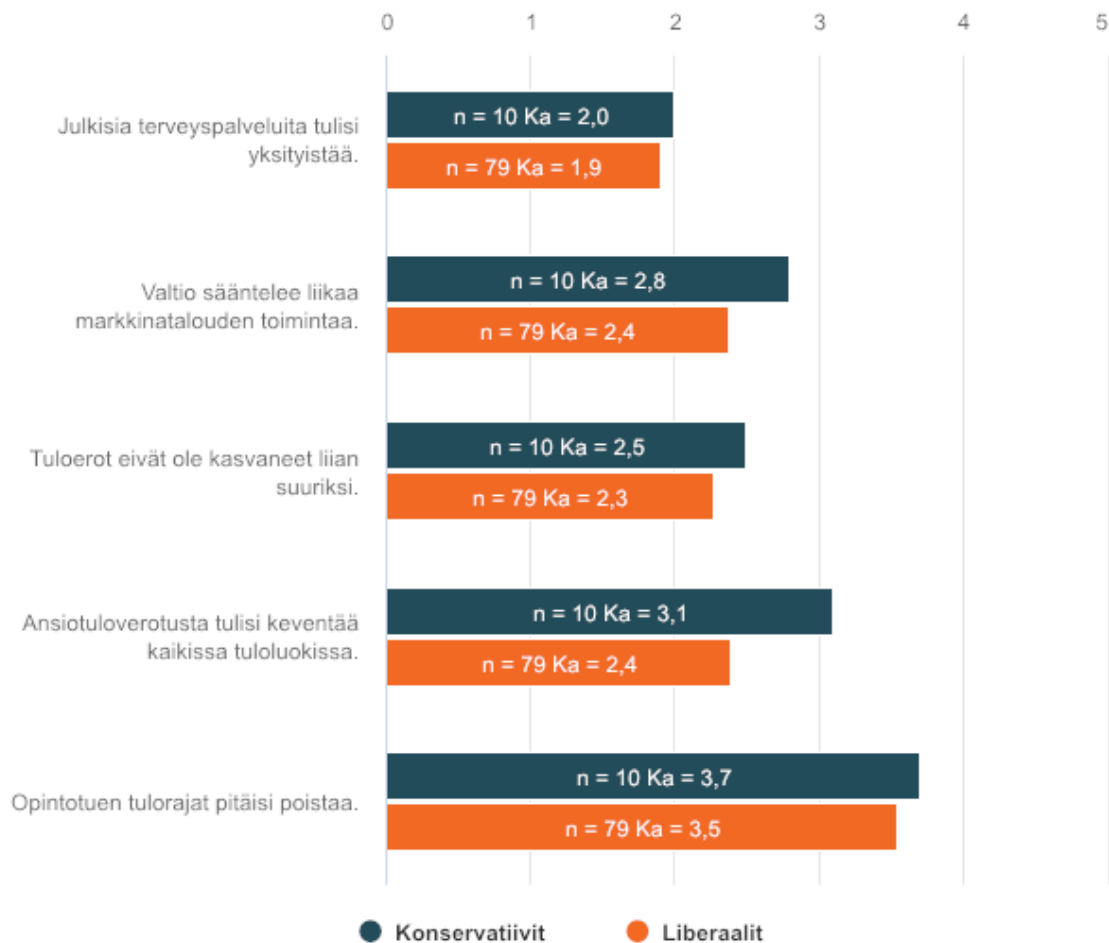
Konservatiivit ja liberaalit ovat eri mieltä ansiotuloverotuksen keventämisessä. Joka viides (20 %) konservatiivi on täysin tai jokseekin sitä mieltä, että ansiotuloverotusta tulisi keventää kaikissa tuloluokissa. Täysin tai jokseekin eri mieltä on joka kolmas (30 %) konservatiiveista. Joka toinen (50 %) ei ottanut kysymykseen kantaa.

Liberaaleista vain alle viides (16,4 %) on täysin tai jokseekin sitä mieltä, että ansiotuloverotusta tulisi keventää kaikissa tuloluokissa. Yli puolet (55,7 %) liberaaleista on täysin tai jokseekin ansiotuloverotuksen keventämistä vastaan. Joka viides (27,9 %) ei ota asiaan kantaa.

Konservatiivit ja liberaalit ovat melko yksimielisiä siitä, että opintotuen tuloajat pitäisi poistaa. Lähes kolme neljästä (70 %) konservatiivista on täysin tai jokseekin sitä mieltä,

että opintotuen tuloajat pitäisi poistaa. Tulorajojen poistoa vastusti täysin tai osittain joka viides (20 %) vastaaja. Joka kymmenes (10 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Liberaaleista lähes kaksi kolmesta (60,7 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että opintotuen tuloajat tulisi poistaa. Tulorajojen poistoa vastaan täysin tai osittain on joka viides (22,8 %) vastaajista. Loput (16,46 %) eivät ottaneet asiaan kantaa.



Kuvio 15. Ryhmien vastausten jakautuminen talous-osion kysymyksissä.

5.3.2 Maahanmuutto ja kansainvälisyys

Kolme neljästä (73,4 %) liberaalista on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että toimittajan tulee edistää työssään monikulttuurisuutta ja suvaitsevaisuutta. Täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta on vain 15,1 prosenttia liberaaleista. Loput 11,4 prosenttia eivät ottaneet asiaan kantaa.

Konservatiiveista puolet (50 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että toimittajan tulee edistää työssään monikulttuurisuutta ja suvaitsevaisuutta. Vastaavasti toinen puolisko (50 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että monikulttuurisuuden ja suvaitsevaisuuden edistäminen ei kuulu toimittajan työhön.

Konservatiiviset journalismin opiskelijat näkevät maahanmuuttajien kasvavan määrän uhaksi suomalaisten turvallisuudelle (ks. kuvio 16). Tätä mieltä oli täysin tai jokseenkin joka toinen (50 %) konservatiivista opiskelijoista. Joka kolmas (30 %) konservatiivi oli täysin tai jokseenkin sitä mieltä, ettei maahanmuuttajien kasvava määrä uhkaa suomalaisten turvallisuutta. Joka viides (20 %) ei ottanut asiaan kantaa.

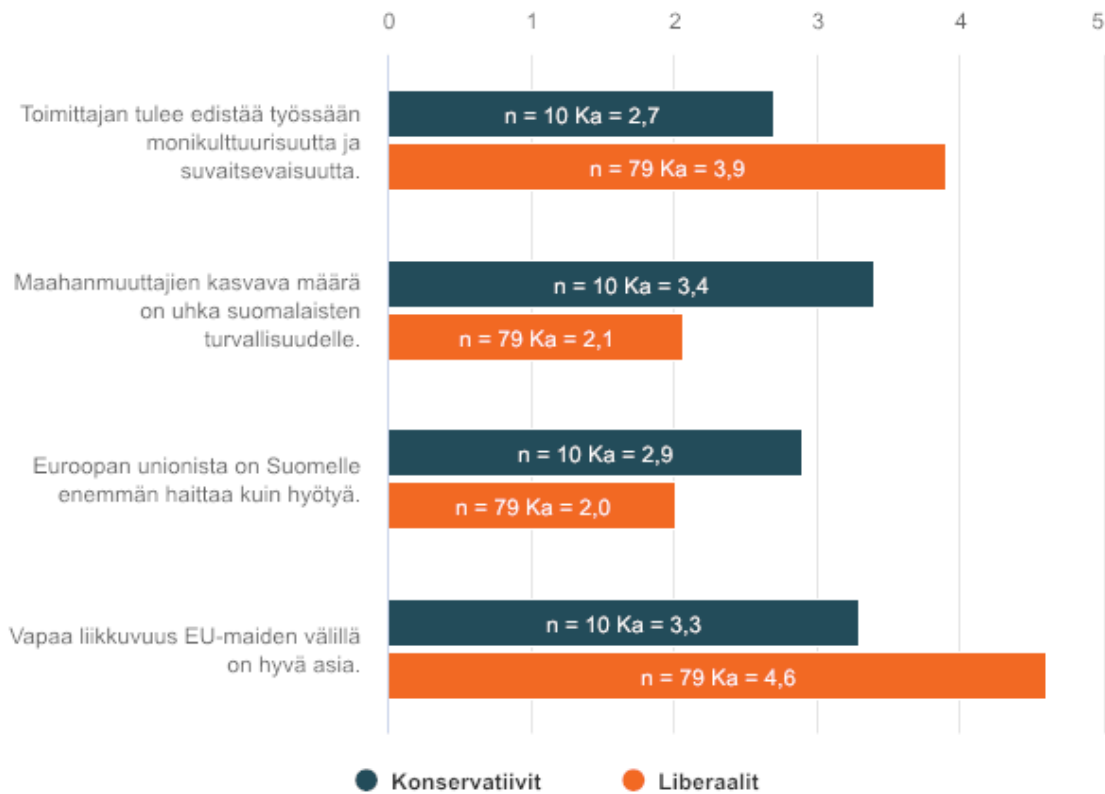
Liberaaleista vastaajista kolme neljästä (73,4 %) on täysin tai jokseenkin eri mieltä väitteen kanssa, jonka mukaan maahanmuuttajien kasvava määrä olisi uhka suomalaisten turvallisuudelle. Liberaaleista vastaajista 13,9 prosenttia oli täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että maahanmuuttajien kasvava määrä on uhka suomalaisten turvallisuudelle. Joka kymmenes (10,1 %) vastaajista ei ottanut asiaan kantaa.

Konservatiivit suhtautuvat Euroopan unioniin selvästi epäilevämmiin kuin liberaalit (ks. kuvio 15). Yksi kolmesta (40 %) konservatiivisesta journalismin opiskelijasta on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että Euroopan unionista on Suomelle enemmän haittaa kuin hyötyä. Kaksi kolmesta (60 %) on täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta.

Liberaaleista journalismin opiskelijoista kolme neljästä (73,4 %) on täysin tai jokseenkin eri mieltä väitteen kanssa, jonka mukaan EU-jäsenyydestä olisi Suomelle enemmän haittaa kuin hyötyä. Euroopan unionin enemmän haitaksi kuin hyödyksi näki täysin tai jokseenkin alle viidesosa (16,5 %) vastaajista. Joka kymmenes (10,1 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Sekä konservatiivit että liberaalit katsovat, että vapaa liikkuvuus Euroopan unionin alueella on hyvä asia. Kaksi kolmesta (60 %) konservatiivista on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vapaa liikkuvuus EU-maiden välillä on hyvä asia. Vapaan liikkuvuuden näki täysin tai jokseenkin huonoksi asiaksi joka kolmas (30 %) vastaajista. Yksi kymmenestä (10 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Liberaaleista opiskelijoista lähes kaikki (93,7 %) ovat täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vapaa liikkuvuus EU-maiden välillä on hyvä asia. Täysin tai jokseenkin huonoksi asiaksi sen näki vain 3,8 prosenttia liberaaleista. Loput 2,5 prosenttia eivät osanneet ottaa asiaan kantaa.



Kuvio 16. Ryhmien vastausten jakautuminen maahanmuutto ja kansainvälisyys-osion kysymyksissä.

5.3.3 Ilmasto ja ympäristö

Liberaaleista opiskelijoista neljä viidestä (83,6 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että Suomen tulisi olla edelläkävijä ilmastonmuutoksen torjunnassa, vaikka se tuottaisi suomalaisille kustannuksia. Konservatiivisista opiskelijoista vastaavaa mieltä on joka toinen (50 %).

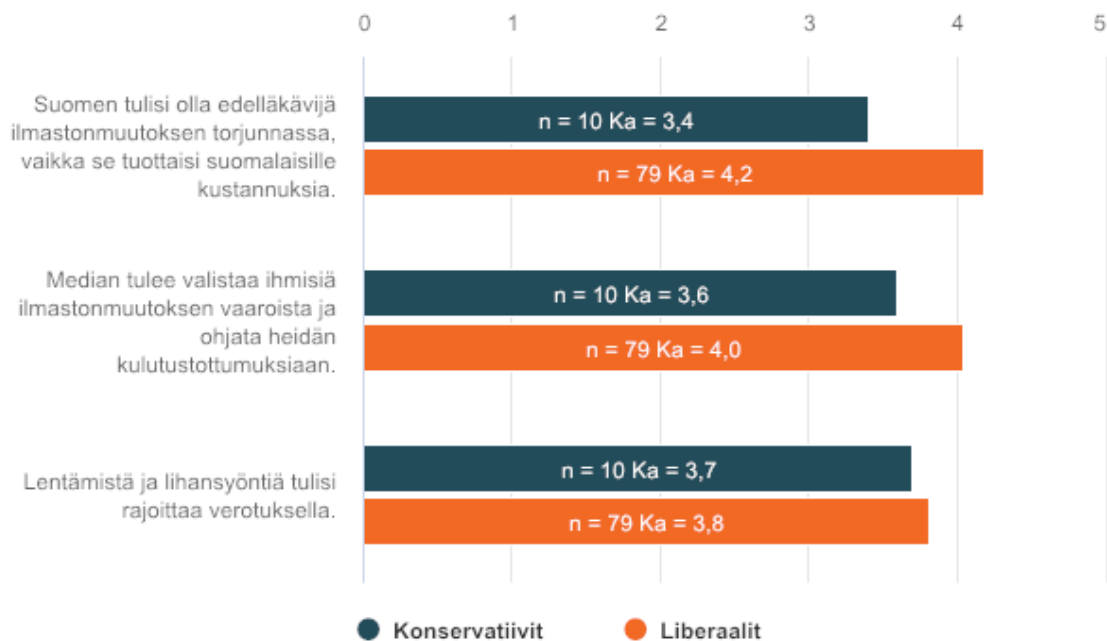
Joka kolmas (30 %) konservatiivi on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, ettei Suomen tule olla edelläkävijä ilmastonmuutoksen torjunnassa. Vastaavalla tavalla liberaaleista ajattelee vain alle kymmenes (7,6 %).

Vastausten perusteella konservatiiveista neljä viidestä (80 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että median tulee valistaa ihmisiä ilmastonmuutoksen vaaroista ja ohjata heidän kulutustottumuksiaan. Eri mieltä asiasta on täysin tai jokseenkin joka viides (20 %). Tulosta voidaan pitää yllättävänä, sillä konservatiiviset puolueet ovat yleensä suhtautuneet ilmastonmuutokseen epäillen.

Liberaaleista kolme neljästä (73,4 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että median tulee valistaa ihmisiä ilmastonmuutoksen vaaroista ja ohjata heidän kulutustottumuksiaan. Täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta on alle kymmenes (7,6 %) vastaajista.

Konservatiivit ja liberaalit ovat melko yksimielisiä siitä, että lentämistä ja lihansyöntiä tulisi rajoittaa verotuksella (ks. kuvio 17). Kolme neljästä (70 %) konservatiivista on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että lentämistä ja lihansyöntiä tulisi rajoittaa verotuksella. Täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta on viidennes (20 %).

Liberaaleista opiskelijoista kaksi kolmesta (68,7 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että lentämistä ja lihansyöntiä tulee rajoittaa verotuksella. Täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta on alle viides (17,7 %) vastaajista. 13,9 prosenttia liberaaleista ei ottanut asiaan kantaa.



Kuvio 17. Vastausten jakautuminen ilmasto ja ympäristö-osion kysymyksissä.

5.3.4 Turvallisuus

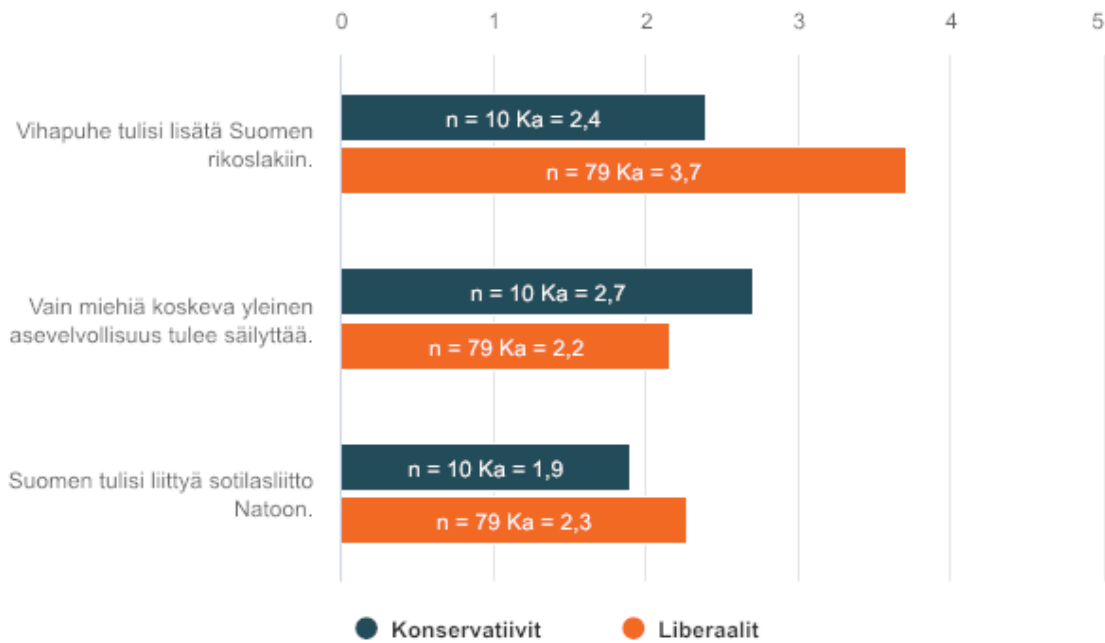
Siitä, tulisiko vihapuhe lisätä Suomen rikoslakiin, on konservatiivien ja liberaalien välillä näkemuseroja (ks. kuvio 18). Konservatiiveista joka toinen (50 %) on sitä mieltä, että vihapuhetta ei tulisi lisätä Suomen rikoslakiin. Täysin tai jokseenkin vihapuheen lisäämistä rikoslakiin kannattaa joka kolmas (30 %). Joka viides (20 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Liberaaleista kaksi kolmesta (62 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vihapuhe tulisi lisätä Suomen rikoslakiin. Joka neljäs (25,3 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vihapuhetta ei tulisi lisätä Suomen rikoslakiin. 12,7 prosenttia vastaajista ei ottanut asiaan kantaa.

Joka toinen (50 %) konservatiivi on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vain miehiä koskeva yleinen asevelvollisuus tulee säilyttää. Vastaavasti joka toinen (50 %) konservatiivista oli täysin tai jokseenkin eri mieltä väitteen kanssa. Tulos on yllättävä, sillä miesten yleisen asevelvollisuuden puolustaminen on usein nähty konservatiivisena argumenttina.

Liberaalien keskuudessa miesten yleisen asevelvollisuuden kannatus on alhaisempaa. Joka viides (17,7 %) liberaali on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vain miehiä koskeva yleinen asevelvollisuus tulisi säilyttää. Miesten asevelvollisuuden säilyttämistä vastaan on täysin tai jokseenkin kaksi kolmesta (60,2 %). Joka viides (20,3 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Suomen mahdollinen Nato-jäsenyys saa vähän kannatusta niin liberaalien kuin konservatiivien keskuudessa. Vain joka kymmenes (10 %) konservatiivi on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että Suomen tulisi liittyä sotilasliitto Natoon. Nato-jäsenyyttä vastaan on täysin tai jokseenkin 70 prosenttia konservatiiveista. Joka viides (20 %) ei ottanut asiaan kantaa.



Kuvio 18. Ryhmien vastausten jakautuminen turvallisuus-osion kysymyksissä.

5.3.5 Muut arvot

Kaikkein selvin näkemysero konservatiivien ja liberaalien välillä on siinä, tulisiko kirkon vihkiä samaa sukupuolta olevia pareja. Konservatiiveista kaikki (100 %) ovat täysin tai jokseenkin eri mieltä siitä, että kirkon ei tule vihkiä samaa sukupuolta olevia pareja. Vastaavasti liberaaleista kaikki (100 %) ovat täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että kirkon tulisi vihkiä samaa sukupuolta olevia pareja.

Poikkeuksellisen selkeä tulos johtuu siitä, että konservatiivit ja liberaalit on jaoteltu kahteen ryhmään juuri tämän kysymyksen vastausten perusteella.

Konservatiivit suhtautuvat alle 25-vuotiaiden maksuttomaan ehkäisyyn liberaaleja nihkeämmin (ks. kuvio 19). Konservatiiveista kaksi kolmesta (60 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että ehkäisyn tulisi olla maksutonta alle 25-vuotiaille kaikkialla Suomessa. Täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta oli joka kymmenes (10 %). Joka kolmas (30 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Liberaaleista yli neljä viidestä (86,1 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että ehkäisyn tulisi olla maksutonta alle 25-vuotiaille kaikkialla Suomessa. Täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta oli alle kymmenes (8,9 %) vastaajista.

Konservatiiveista neljä viidestä (70 %) on täysin tai jokseekin sitä mieltä, että sukupuolia on kaksi. Täysin tai jokseekin eri mieltä väitteen kanssa on joka viides (20 %) konservatiiveista. Joka kymmenes (10 %) ei ottanut asiaan kantaa.

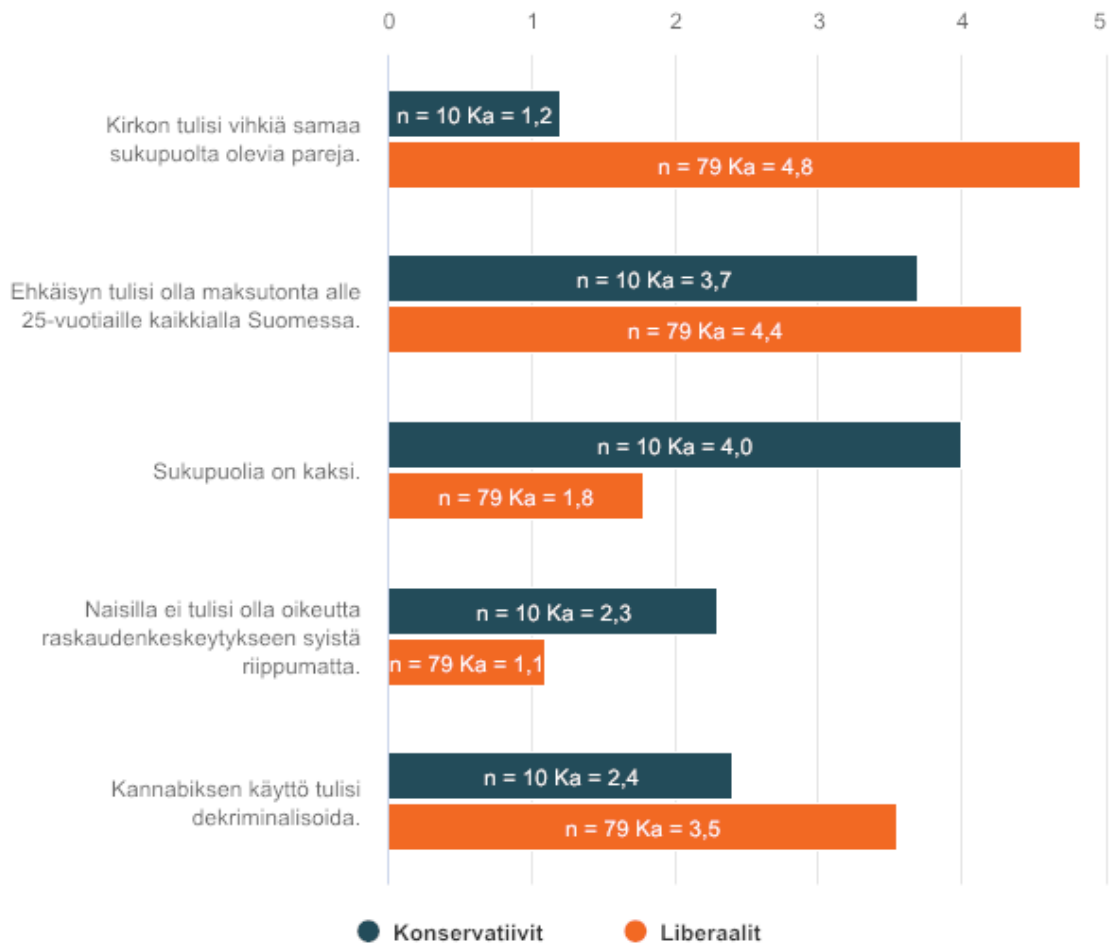
Liberaaleista neljä viidestä (81,4 %) on täysin tai jokseekin eri mieltä siitä, että sukupuolia olisi kaksi. Joka kymmenes (11,4 %) liberaali on täysin tai jokseekin sitä mieltä, että sukupuolia on kaksi.

Konservatiiveista joka viides (20 %) on täysin tai jokseekin sitä mieltä, että naisilla ei tulisi olla oikeutta raskaudenkeskeytykseen syistä riippumatta. Kaksi kolmesta (70 %) konservatiivista on täysin tai jokseekin sitä mieltä, että naisella tulee olla oikeus raskaudenkeskeytykseen syistä riippumatta. Joka kymmenes (10 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Liberaaleista vastaajista lähes kaikki (97,5 %) ovat täysin tai jokseekin sitä mieltä, että naisilla tulee olla oikeus raskaudenkeskeytykseen syistä riippumatta. Ainoastaan 1,3 prosenttia vastaajista oli täysin tai jokseekin sitä mieltä, että naisilla ei tulisi olla oikeutta raskaudenkeskeytykseen syistä riippumatta. Loput 1,3 prosenttia vastaajista eivät ottaneet asiaan kantaa.

Kannabiksen käytön dekriminialisointi saa liberaalien keskuudessa suurempaa kannatusta. Liberaaleista yli puolet (57 %) on täysin tai jokseekin sitä mieltä, että kannabiksen käyttö tulisi dekriminalisoida. Kannabiksen käytön dekriminialisointia vastaan täysin tai jokseekin on viidesosa (21,5 %) vastaajista. Joka viides (21,5 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Konservatiiveista kolme neljästä (70 %) on täysin tai jokseekin sitä mieltä, että kannabiksen käyttöä ei tulisi dekriminalisoida. Joka kolmas (30 %) kannattaa kannabiksen käytön dekriminialisointia täysin tai jokseekin.

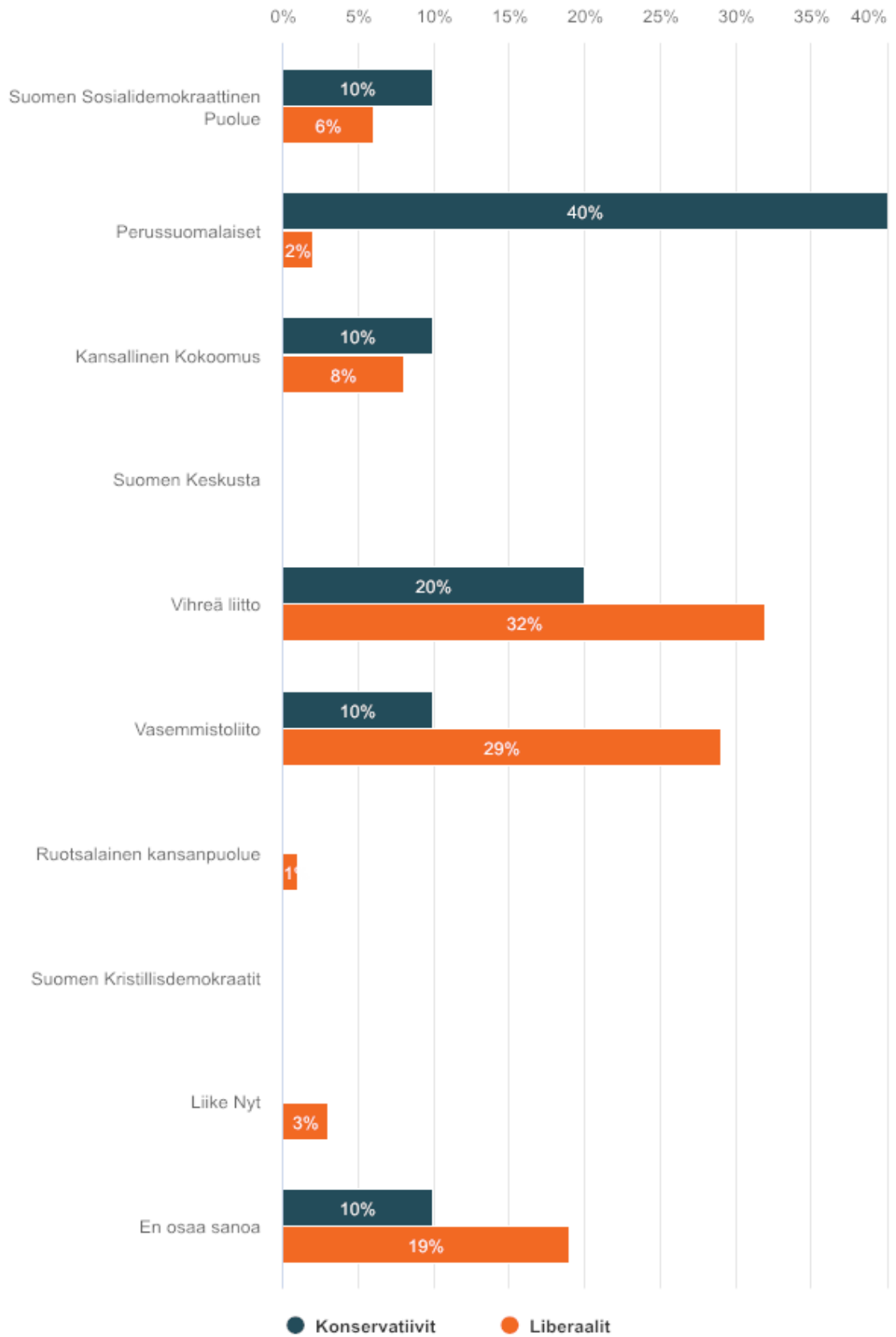


Kuvio 19. Ryhmien vastausten jakautuminen muut arvot-osion kysymyksissä.

5.3.6 Suhtautuminen puolueisiin

Tuloksia tarkasteltaessa ilmenee, että perussuomalaiset on konservatiivien keskuudessa suosituin puolue (ks. kuvio 20). 40 prosenttia konservatiiveista ilmoitti äänestävänsä perussuomalaisia, jos vaalit olisivat nyt. Konservatiivien keskuudessa toiseksi suosituin puolue on yllättäen vihreät (20 %). Kannatusta saivat myös SDP (10 %), kokoomus (10 %) ja vasemmistoliitto (10 %). 10 prosenttia vastaajista ei osannut ilmaista puoluekantaansa.

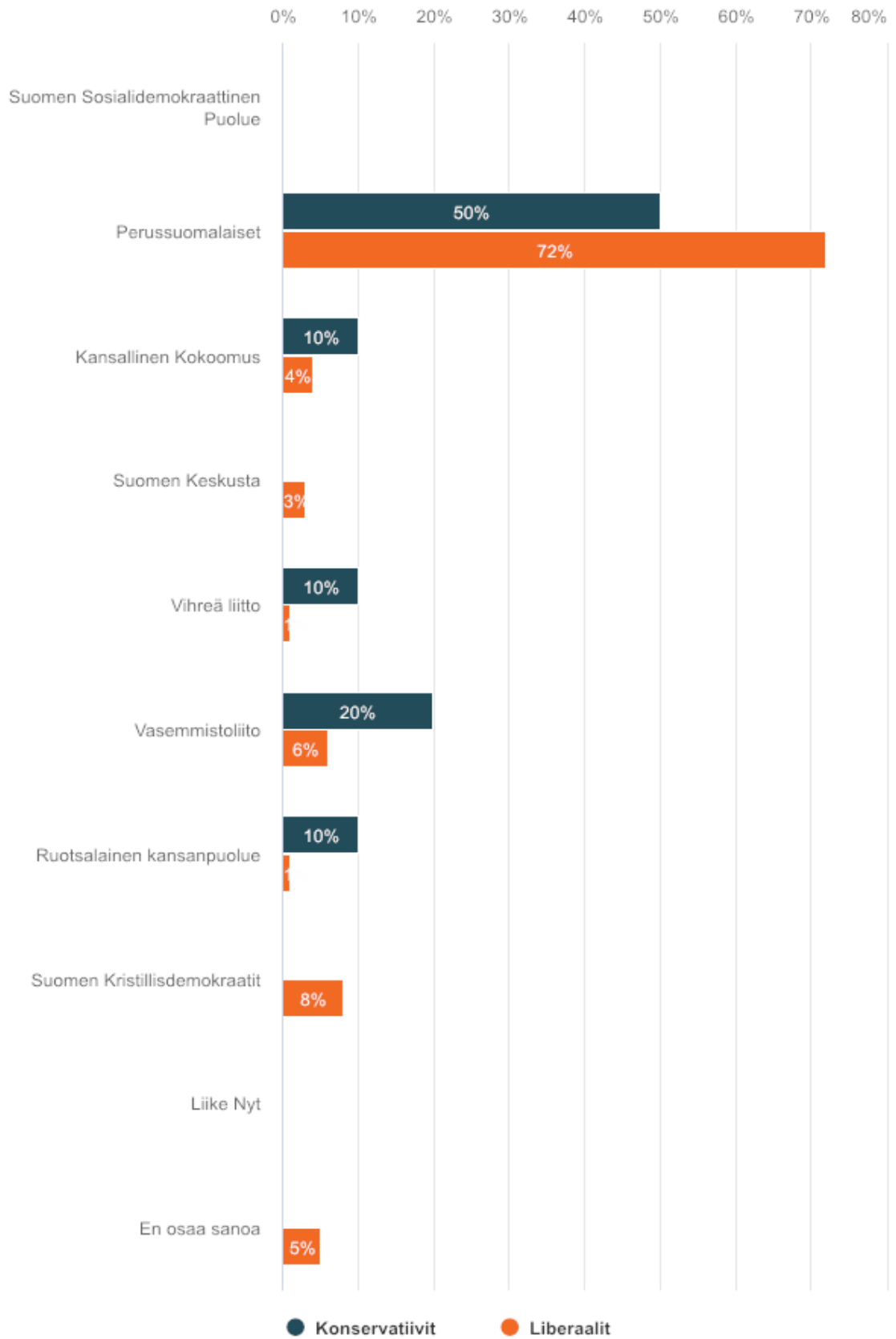
Liberaalien keskuudessa vihreät (32 %) ja vasemmistoliitto (29 %) ovat suosituimpia puolueita. Kannatusta saivat myös kokoomus (8 %), SDP (6 %), perussuomalaiset (2 %), Liike Nyt (3 %) ja RKP (1 %). Joka viides (19 %) ei osannut ilmaista puoluekantaansa.



Kuvio 20. Mitä eduskuntapuoluetta äänestäisit, jos vaalit olisivat nyt?

Vastausten perusteella perussuomalaiset on puolue, jota valtaosa konservatiiveista ja liberaaleista opiskelijoista ei missään nimessä äänestäisi, jos vaalit olisivat nyt (ks. kuvio 21). 72 prosenttia liberaaleista ilmaisi, ettei missään nimessä äänestäisi perussuomalaisia. Joka toinen (50 %) konservatiivi ilmoitti, ettei äänestäisi perussuomalaisia missään nimessä.

Vastausten perusteella osa konservatiiveista ei missään nimessä äänestäisi myöskään vasemmistoliittoa (20 %), vihreitä (10 %), kokoomusta (10 %) tai RKP:tä (10 %). Liberaaleista kristillisdemokraatteja ei missään nimessä äänestäisi kahdeksan, vasemmistoliittoa kuusi, kokoomusta neljä ja keskustaa kolme prosenttia. 5 prosenttia vastaajista ei osannut ilmaista kantaansa.



Kuvio 21. Mitä eduskuntapuoluetta et missään nimessä äänestäisi, jos vaalit olisivat nyt?

5.4 Jaottelu puoluekannan mukaan

Kolmannessa ja viimeisessä vertailussa jaoin vastaajat perinteisen poliittisen jaottelun mukaan oikeistoon (kokoomus, perussuomalaiset, keskusta, kristillisdemokraatit, ruotsalainen kansanpuolue, Liike Nyt) ja vasemmistoon (sosialidemokraatit, vihreät, vasemmistoliitto) sen perusteella, mitä puoluetta he ilmaisevat äänestävänsä.

Oikeisto-vastaajaryhmä käsittää 17 vastaajaa ja vasemmisto-vastaajaryhmä käsittää 60 vastaajaa. Ne 16 vastaajaa, jotka eivät osanneet ilmaista puoluekantaansa, jäivät tämän vertailun ulkopuolelle.

Puolueiden asettaminen vasemmisto-oikeisto –akselille ei ole ongelmattonta. On osittain tulkinnanvaraista, sijoittuvatko esimerkiksi perussuomalaiset, vihreät ja keskusta enemmän vasemmalle vai oikealle. Päädyin ratkaisuun, jossa sijoitin vihreät vasemmistoon ja keskustan sekä perussuomalaiset oikeistoon.

Tässä tutkimuksessa keskustan sijoittumisella vasemmisto-oikeisto-asteikolle ei ole merkitystä, sillä kukaan vastaaja ei ilmoittanut äänestävänsä keskustaa (ks. kuvio 1). Myös kristillisdemokraatit jäivät kokonaan vailla ääniä.

5.4.1 Talous

Vasemmistolaiset vastaajat suhtautuvat julkisten terveyspalveluiden yksityistämiseen selvästi kielteisemmin kuin oikeistopuolueita kannattavat (kuvio 22).

Oikeistopuolueita äänestävistä ainoastaan joka kolmas (29,4 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että julkisia terveyspalveluita tulisi yksityistää. Julkisten terveyspalveluiden yksityistämistä vastusti täysin tai jokseenkin 60 prosenttia vastaajista. Loput 11,8 prosenttia oikeistolaisista ei osannut ottaa asiaan kantaa.

Vasemmistopuolueita kannattavista julkisten terveyspalveluiden yksityistämistä vastustaa täysin tai jokseenkin 93 prosenttia vastaajista. Ainoastaan 3,3 prosenttia vastaajista kannattaa julkisten terveyspalveluiden yksityistämistä. 3,3 prosenttia vasemmistolaisista ei osannut ilmaista kantaansa.

Yllättäen ainoastaan joka kolmas (31,4 %) oikeistolaisista on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että valtio sääntelee liikaa markkinatalouden toimintaa. Vastaajista alle puolet

(41,8 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että valtio ei sääntele liikaa markkinatalouden toimintaa. Alle kolmasosa (29,4 %) ei ottanut asiaan kantaa.



Kuvio 22. Ryhmien vastausten jakautuminen talous-osion kysymyksissä.

Vasemmistolaisista vain viisi prosenttia on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että valtio sääntele liikaa markkinatalouden toimintaa. Joka toinen (51,7 %) vasemmistolainen vastaaja on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että valtio ei sääntele liikaa markkinatalouden toimintaa. Alle puolet (43,3 %) vastaajista ei osannut ottaa asiaan kantaa.

Kaksi kolmesta (66,7 %) oikeistolaisesta vastaajasta on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että tuloerot eivät ole kasvaneet liian suuriksi. Alle kolmas (29,7 %) oikeistolaisista on sitä mieltä, että tuloerot ovat kasvaneet liian suuriksi. 5,9 prosenttia oikeistolaisista ei ottanut asiaan kantaa.

Vasemmistolaisista kolme neljästä (76,7%) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että tuloerot ovat kasvaneet liian suuriksi. Ainoastaan joka kymmenes (10 %) vasemmistolaisista oli täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että tuloerot eivät ole kasvaneet liian suuriksi. 13,3 prosenttia vasemmistolaisista ei ottanut asiaan kantaa.

Kaksi kolmesta (64,7 %) oikeistolaisesta on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että ansiotuloverotusta tulisi keventää kaikissa tuloluokissa. Ansiotuloverotuksen laskemista vastusti ainoastaan 5,9 prosenttia oikeistolaisista. Lähes joka kolmas (29,4 %) vastaajista ei ilmaissut kantaansa.

Vasemmistolaisista 76,7 prosenttia on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että ansiotuloverotusta ei tulisi laskea kaikissa tuloluokissa. Kaikkien tuloluokkien ansiotuloverotuksen laskua kannatti joka kymmenes (10 %) vasemmistopuolueita äänestävä. Kolmasosa (33,3 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Oikeistolaisista 82,4 prosenttia on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että opintotuen tulo-rajat pitäisi poistaa. Tulorajojen poistoa vastusti täysin tai jokseenkin 11,8 prosenttia vastaajista. 5,9 prosenttia oikeistolaisista ei ottanut asiaan kantaa.

Vasemmistolaisista vastaajista yli puolet (58,3 %) kannattaa täysin tai jokseenkin opintotuen tulo-rajoiden poistamista. Joka neljäs (25 %) vasemmistolaisista vastustaa täysin tai osittain tulo-rajoiden poistoa. 16,7 prosenttia vasemmistolaisista ei ottanut asiaan kantaa.

5.4.2 Maahanmuutto ja kansainvälisyys

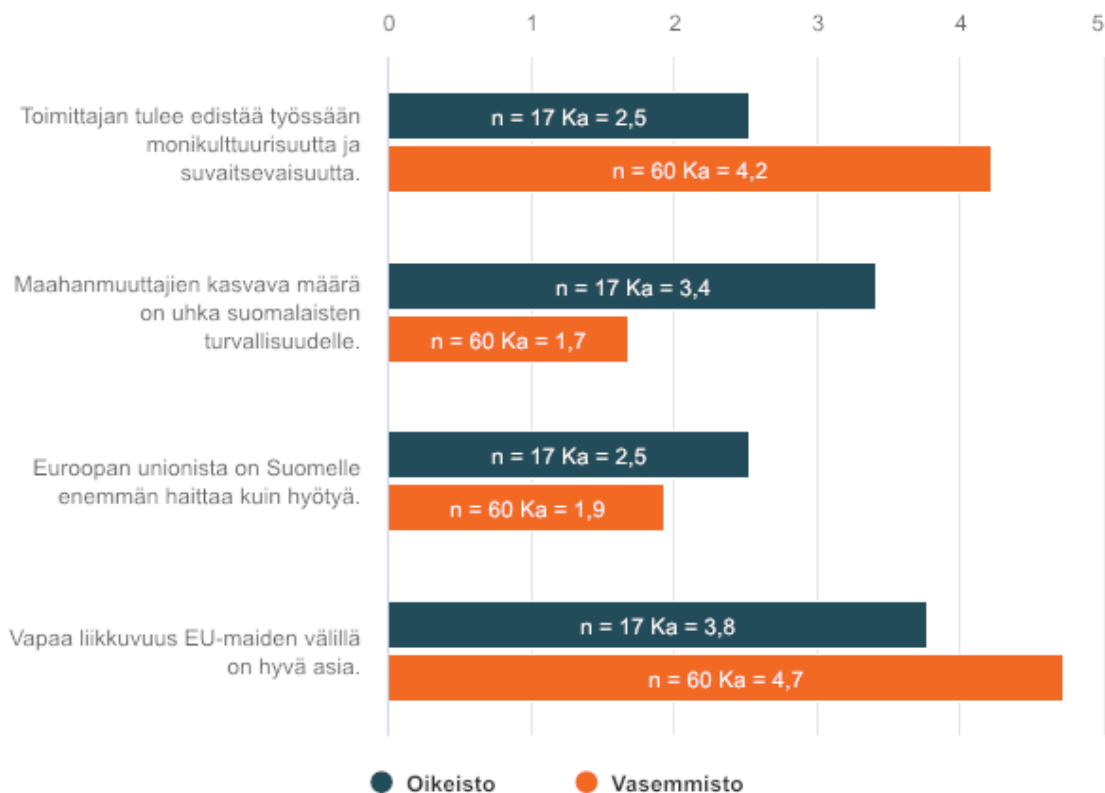
Vastausten perusteella vasemmistopuolueita kannattavat suhtautuvat maahanmuuttoon ja kansainvälisyyteen oikeistopuolueita äänestäviä myönteisemmin (ks. kuvio 23).

Peräti 86,7 prosenttia vasemmistolaisista journalismin opiskelijoista on täysin tai osittain sitä mieltä, että toimittajan tulee edistää työssään monikulttuurisuutta ja suvaitsevaisuutta. Oikeistolaisista journalismin opiskelijoista yli kolmasosa (37,3 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että toimittajan tehtäviin kuuluu monikulttuurisuuden ja suvaitsevaisuuden edistäminen.

Oikeistolaisista vastaajista miltei kaksi kolmesta (58,9 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että toimittajan ei tarvitse edistää työssään monikulttuurisuutta ja suvaitsevaisuutta. Vasemmistolaisista vastaajista ainoastaan 6,7 prosenttia on sitä mieltä, ettei toi-

mittajan tehtäviin kuulu monikulttuurisuuden ja suvaitsevaisuuden edistäminen. Oikeistolaisista vastaajista 5,9 prosenttia ja vasemmistolaisista vastaajista 6,77 prosenttia ei ottanut asiaan kantaa.

Enemmän kuin neljä viidestä (86,7 %) vasemmistolaisesta vastaajasta on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että maahanmuuttajien kasvava määrä ei ole uhaksi suomalaisten turvallisuudelle. Ainoastaan 1,67 prosenttia vasemmistolaisista oli täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että maahanmuuttajien kasvava määrä olisi uhka suomalaisten turvallisuudelle. Joka neljäs (23,4 %) ei ottanut asiaan kantaa.



Kuvio 23. Ryhmien vastausten jakautuminen maahanmuutto ja kansainvälisyys-osion kysymyksissä.

Oikeistolaisista vastaajista yli puolet (54,9 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että maahanmuuttajien kasvava määrä on uhka suomalaisten turvallisuudelle. Täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta on joka neljäs (23,6 %) vastaajista. Joka neljäs (23,6 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Vasemmistolaiset vastaajat suhtautuvat oikeistolaisia vastaajia myönteisemmin Euroopan unioniin (ks. kuvio 23). Vasemmistolaisista vastaajista neljä viidestä (78,3 %) on

täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että Euroopan unionista on Suomelle enemmän hyötyä kuin haittaa. Vasemmistolaisista 15 prosenttia oli täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että Euroopan unionista on Suomelle enemmän haittaa kuin hyötyä. 6,7 prosenttia ei ottanut asiaan kantaa.

Oikeistolaisien keskuudessa EU-myönteisyys on vähäisempää. Oikeistolaisista journalismin opiskelijoista yli kolmasosa (37,3 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että Euroopan unionista on Suomelle enemmän haittaa kuin hyötyä. Täysin tai jokseenkin eri mieltä oli alle kaksi kolmesta vastaajasta (64,7 %).

Vasemmistolaiset vastaajat suhtautuvat vapaaseen liikkuvuuteen oikeistolaisia myönteisemmin (ks. kuvio 9). Vasemmistolaisista vastaajista lähes kaikki (98,3 %) ovat täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vapaa liikkuvuus EU-maiden välillä on hyvä asia. Loput 1,7 prosenttia vasemmistolaisista eivät ottaneet asiaan kantaa. Kukaan vasemmistolainen vastaaja ei pitänyt vapaata liikkuvuutta huonona asiana.

Oikeistolaisista vastaajista kaksi kolmesta (66,7 %) oli täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vapaa liikkuvuus EU-maiden välillä on hyvä asia. Miltei joka neljäs (23,6 %) oikeistolainen on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vapaa liikkuvuus EU-maiden välillä on huono asia. Joka kymmenes (11,8 %) ei ottanut asiaan kantaa.

5.4.3 Ilmasto ja ympäristö

Vasemmistolaisista journalismin opiskelijoista lähes kaikki (93,3 %) ovat täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että Suomen tulisi olla edelläkävijä ilmastonmuutoksen torjunnassa, vaikka se tuottaisi suomalaisille kustannuksia (ks. kuvio 24). Täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta oli vain 1,7 prosenttia vasemmistolaisista vastaajista. Viisi prosenttia vastaajista ei ottanut asiaan kantaa.

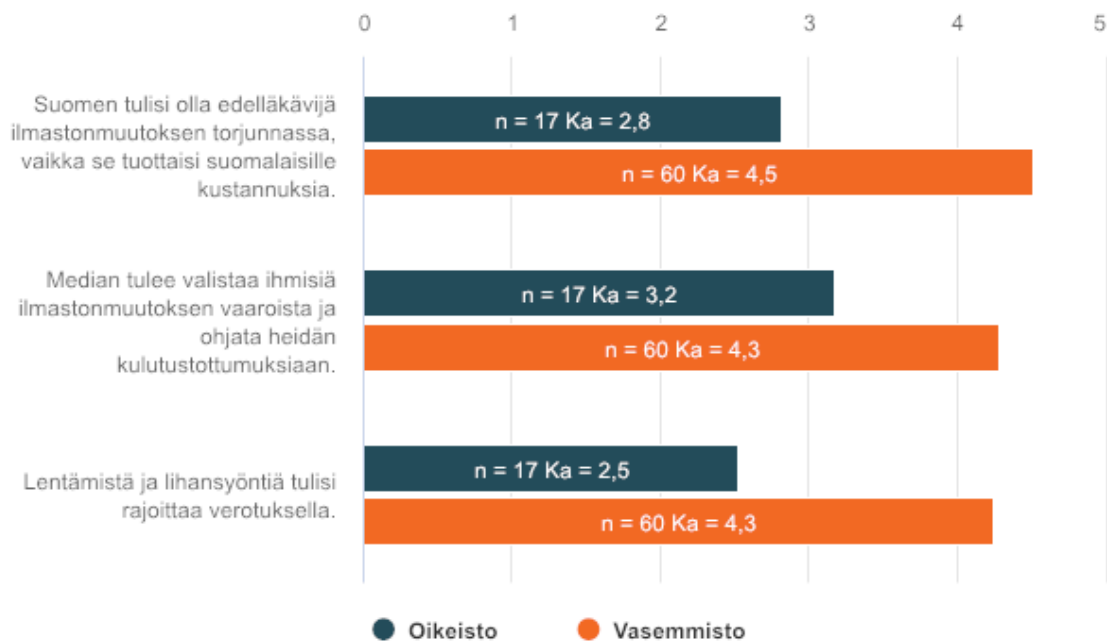
Oikeistolaisista journalismin opiskelijoista alle puolet (47,1 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että Suomen tulisi olla edelläkävijä ilmastonmuutoksen torjunnassa, vaikka se tuottaisi suomalaisille kustannuksia. Täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta on yli puolet (52,9 %) vastaajista.

Enemmän kuin neljä viidestä (86,7 %) vasemmistolaisesta journalismin opiskelijasta on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että median tulisi valistaa ihmisiä ilmastonmuutoksen vaaroista ja ohjata heidän kulutustottumuksiaan. Täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta

oli 3,3 prosenttia vasemmistolaisista. Kymmenen prosenttia vastaajista ei ottanut asiaan kantaa.

Alle puolet (47,1 %) oikeistolaisista journalismin opiskelijoista on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että median tulee valistaa ihmisiä ilmastonmuutoksen vaaroista ja ohjata heidän kulutustottumuksiaan. Miltei joka kolmas (29,4 %) oikeistolainen on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, ettei median tule valistaa ihmisiä ilmastonmuutoksen vaaroista ja ohjata heidän kulutustottumuksiaan. Lähes joka neljäs (23,5 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Yli neljä viidestä (86,7 %) vasemmistolaisesta vastaajasta on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että lentämistä ja lihansyöntiä tulisi rajoittaa verotuksella. Täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta on viisi prosenttia vastaajista. Alle kymmenes (8,3 %) ei ottanut asiaan kantaa.



Kuvio 24. Ryhmien vastausten jakautuminen ilmasto ja ympäristö-osion kysymyksissä.

Oikeistolaisista vastaajista alle kolmasosa (29,4 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että lentämistä ja lihansyöntiä tulisi rajoittaa verotuksella. Täysin tai jokseenkin eri mieltä asiasta on kaksi kolmesta (64,7 %). Loput 5,9 prosenttia vastaajista ei ottanut asiaan kantaa.

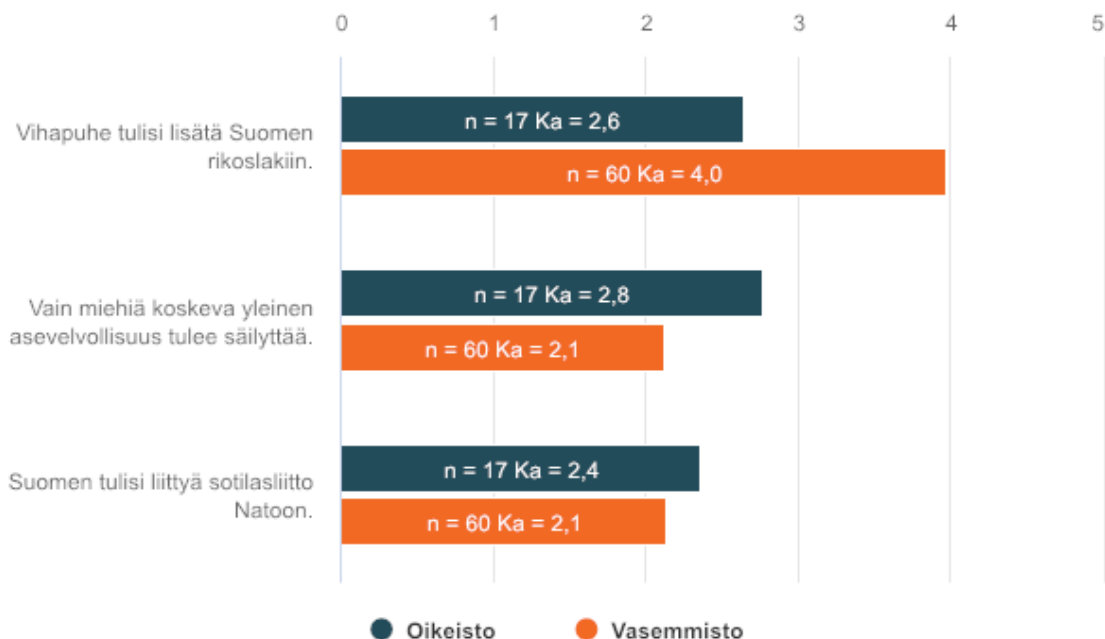
5.4.4 Turvallisuus

Vastausten perusteella miesten yleinen asevelvollisuus ja mahdollinen Nato-jäsenyys saavat oikeistopuolueiden äänestäjien keskuudessa suurempaa kannatusta kuin vasemmistopuolueita äänestävien keskuudessa (ks. kuvio 25).

Kaksi kolmesta (68,4 %) vasemmistolaisesta on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vihapuhe tulisi lisätä Suomen rikoslakiin. Täysin tai jokseenkin eri mieltä vihapuheen lisäämisestä rikoslakiin on 15 prosenttia vasemmistolaisista. 16,7 prosenttia vastaajista ei osannut ilmaista kantaansa.

Oikeistolaisista vastaajista yksi kolmesta (35,3 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vihapuhe tulisi lisätä Suomen rikoslakiin. Kaksi kolmesta (58,8 %) vastaajasta on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vihapuhetta ei tulisi lisätä Suomen rikoslakiin. 5,9 prosenttia vastaajista ei osannut ilmaista kantaansa.

Lähes kaksi kolmesta (61,7 %) vasemmistolaisesta on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vain miehiä koskeva yleinen asevelvollisuus tulee lakkauttaa. Miesten asevelvollisuuden säilyttämisen kannalla vasemmistolaisista on täysin tai osittain 16,7 prosenttia vastaajista. Viidesosa (21,7 %) vastaajista ei ottanut asiaan kantaa.



Kuvio 25. Ryhmien vastausten jakautuminen turvallisuus-osion kysymyksissä.

Alle puolet (41,8 %) oikeistolaisista vastaajista on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vain miehiä koskeva yleinen asevelvollisuus tulee säilyttää. Lähes puolet (47,1 %) oikeistolaisista on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että vain miehiä koskeva yleinen asevelvollisuus tulisi lakkauttaa. Joka kymmenes (11,8 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Lähes kaksi kolmesta (64,7 %) oikeistolaisesta journalismin opiskelijasta on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että Suomen ei tulisi liittyä sotilasliitto Natoon. Nato-jäsenyyden kannalla oli joko täysin tai jokseenkin alle viidesosa (17,6 %) oikeistolaisista vastaajista. Alle viidennes (17,6 %) ei osannut ilmaista kantaansa.

Vasemmistolaisista journalismin opiskelijoista kukaan ei kannata Suomen Nato-jäsenyyttä. Yli puolet (58,3 %) vastaajista on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, ettei Suomen tule liittyä Natoon. Loput 41,7 prosenttia vasemmistolaisista vastaajista eivät ottaneet asiaan kantaa.

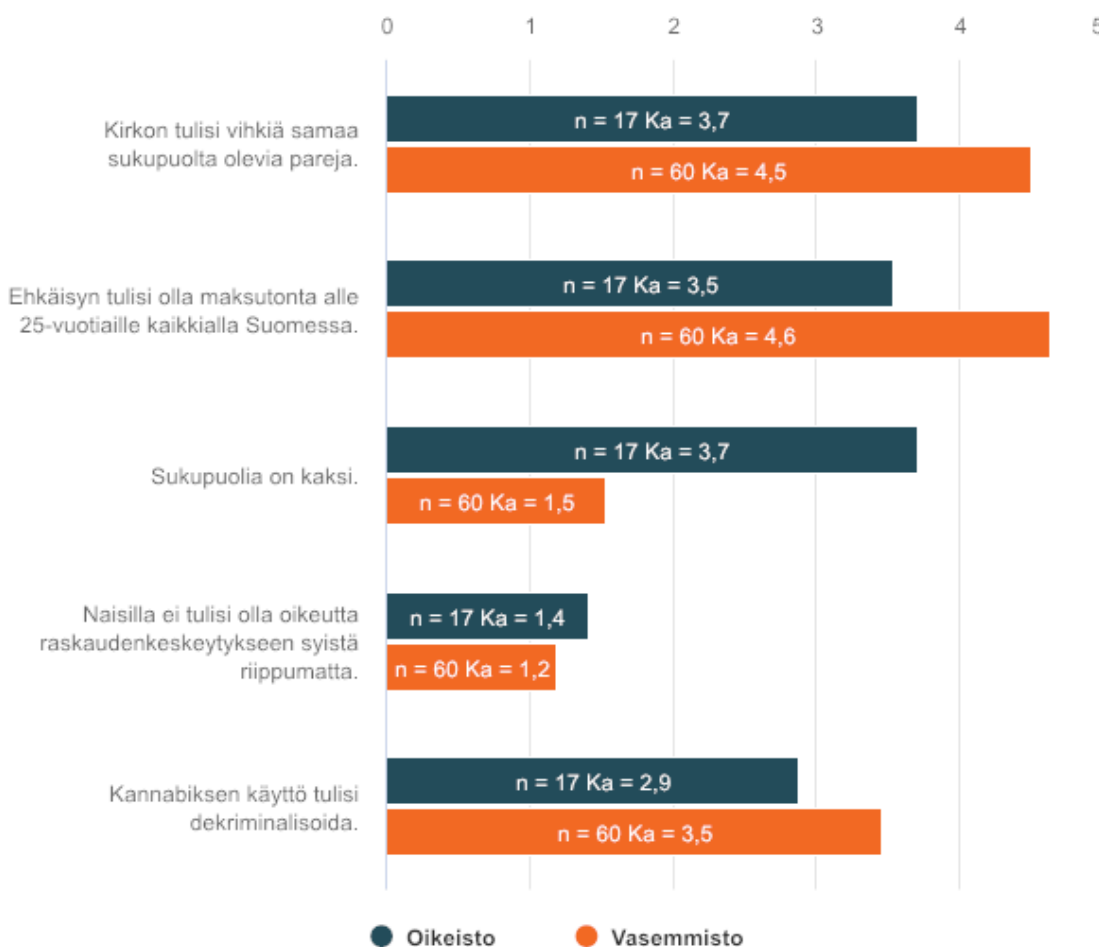
5.4.5 Muut arvot

Enemmän kuin neljä viidestä (88,3 %) vasemmistolaisesta vastaajasta on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että kirkon tulisi vihkiä samaa sukupuolta olevia pareja (ks. kuvio 26). Ainoastaan 6,7 prosenttia vasemmistolaisista on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että kirkon ei tulisi vihkiä samaa sukupuolta olevia pareja. Viisi prosenttia vastaajista ei osannut ilmaista kantaansa.

Oikeistolaisista vastaajista lähes kaksi kolmesta (64,7 %) on täysin tai osittain sitä mieltä, että kirkon tulisi vihkiä samaa sukupuolta olevia pareja. Alle kolmasosa (29,4 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, ettei kirkon tule vihkiä samaa sukupuolta olevia pareja. 5,9 prosenttia vastaajista ei osannut ilmaista kantaansa.

Lähes kaikki (91,6 %) vasemmistolaiset ovat täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että ehkäisyn tulisi olla maksutonta alle 25-vuotiaille kaikkialla Suomessa. Vain 1,7 prosenttia vasemmistolaisista on täysin tai jokseenkin eri mieltä kaikille alle 25-vuotiaille maksuttomasta ehkäisystä. 6,7 prosenttia vasemmistolaisista ei osannut ilmaista kantaansa.

Oikeistolaisista vastaajista miltei kaksi kolmesta (64,7 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että ehkäisyn tulisi olla maksutonta alle 25-vuotiaille kaikkialla Suomessa. Maksutonta ehkäisyä vastustaa täysin tai osittain joka alle kolmasosa (29,4 %) oikeistolaisista. Loput 5,9 prosenttia vastaajista eivät ottaneet asiaan kantaa.



Kuvio 26. Ryhmien vastausten jakautuminen arvot-osion kysymyksissä.

Lähes kaksi kolmesta (64,7 %) oikeistolaisesta journalismin opiskelijasta on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että sukupuolia on kaksi. Miltei kolmannes (29,4 %) on täysin tai jokseenkin eri mieltä siitä, että sukupuolia olisi kaksi. 5,9 prosenttia vastaajista ei ilmaissut kantaansa.

Vasemmistolaisista journalismin opiskelijoista 85 prosenttia on täysin tai jokseenkin eri mieltä siitä, että sukupuolia on kaksi. Ainoastaan 3,3 prosenttia vasemmistolaista on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että sukupuolia on kaksi. Joka kymmenes (11,7 %) ei ottanut asiaan kantaa.

Sekä vasemmistolaiset että oikeistolaiset vastaajat ovat hyvin yksimielisiä siitä, että naisella tulee olla oikeus raskaudenkeskeytykseen syistä riippumatta.

Lähes kaikki (95 %) vasemmistolaiset vastaajat ovat täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että naisella tulee olla oikeus raskaudenkeskeytykseen syistä riippumatta. Raskaudenkeskeytystä syistä riippumatta vastusti täysin tai jokseenkin 3,3 prosenttia vastaajista. Loput (1,7 %) vastaajista eivät ottaneet asiaan kantaa.

Oikeistolaisista vastaajista lähes kaikki (94,1 %) ovat täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että naisella tulee olla oikeus raskaudenkeskeytykseen syistä riippumatta. Raskaudenkeskeytystä syistä riippumatta vastusti täysin tai jokseenkin 5,9 prosenttia vastaajista.

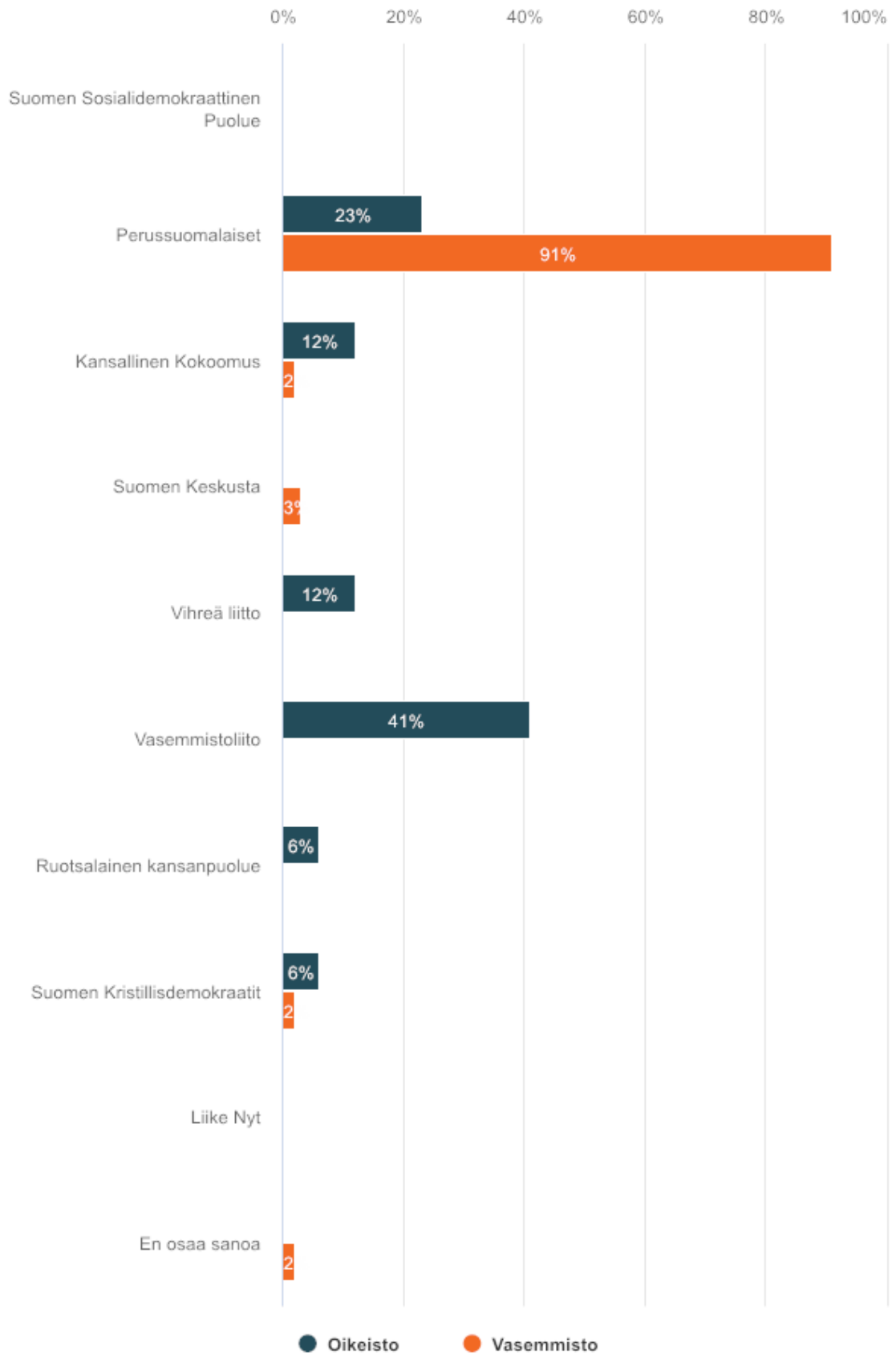
Yli puolet (53,3 %) vasemmistolaisista vastaajista on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että kannabiksen käyttö tulisi kriminalisoida. Kannabiksen käytön dekriminisoimista vastustaa täysin tai osittain joka neljäs (25 %) vastaajista. Viidesosa (21,7 %) vasemmistolaisista vastaajista ei ota asiaan kantaa.

Oikeistolaisista vastaajista alle puolet (47 %) on täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että kannabiksen käyttö tulisi dekriminisoimista. Kannabiksen käytön dekriminisoimista vastaan joko täysin tai osittain on yli puolet (52,9 %) vastaajista.

5.4.6 Suhtautuminen puolueisiin

Vasemmistopuolueita äänestävistä journalismin opiskelijoista 91 prosenttia ilmoitti, ettei missään nimessä äänestäisi perussuomalaisia. Kolme prosenttia vasemmistolaisista ilmoitti, ettei äänestäisi missään nimessä keskustaa. Kaksi prosenttia ilmoitti, ettei äänestäisi kokoomusta. Toiset kaksi prosenttia vasemmistolaisista ilmoitti, ettei äänestäisi kristillisdemokraatteja. (ks. kuvio 27)

Oikeistolaisista vastaajista 41 prosenttia ilmoitti, ettei missään nimessä äänestäisi vasemmistoliittoa. Perussuomalaisia ei äänestäisi missään tapauksessa 23 prosenttia oikeistolaisista journalismin opiskelijoista. 12 prosenttia ilmoitti, ettei missään nimessä äänestäisi kokoomusta tai vihreitä. Kuusi prosenttia vastaajista ilmoitti, ettei äänestäisi ruotsalaista kansanpuoluetta tai kristillisdemokraatteja. (ks. kuvio 27)



Kuvio 27. Mitä eduskuntaapuoluuetta et missään nimessä äänestäisi?

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tämän kyselytutkimuksen tulos on samantapainen kuin aiemmin journalismin opiskelijoiden tai toimittajien arvoista tehdyt kyselytulokset. Tulokset antavat yksiselitteisen kuvan siitä, että valtaosa kyselyyn vastanneista journalismin opiskelijoista kannattaa vasemmistolaisia ja liberaaleja arvoja. Oma jatkotutkimuksen aiheensa olisi se, millaisia tietoisia tai tiedostamattomia vaikutuksia journalismin opiskelijoiden arvoilla on heidän työskentelynsä tulevaisuudessa toimittajana ja millä tavalla heidän arvonsa vaikuttavat heidän tuottamiensa uutisten sisältöön.

Kyselyn perusteella monet journalismin opiskelijat katsovat, että pelkästään asioista raportoinnin lisäksi heidän tulee pyrkiä vaikuttamaan ihmisten mielipiteisiin ja kulutustottumuksiin. Monet vastaajat katsovat, että toimittajan tulee työssään edistää monikulttuurisuutta ja suvaitsevaisuutta.

Monet vastaajista haluavat myös lisätä ihmisten tietoisuutta ilmastonmuutoksen vaaroista. He eivät halua tyytyä pelkästään asioiden objektiiviseen raportointiin, vaan myös ohjata ihmisten kulutustottumuksia. Lentämistä ja lihansyöntiä tulisi vastaajien mielestä rajoittaa verotuksella. Tällaiset näkemykset ovat yleisimpiä vasemmistopuolueita kannattavien journalismin opiskelijoiden keskuudessa.

Vastaajat ovat melko yksimielisiä siitä, että vihapuhe tulisi lisätä Suomen rikoslakiin. Tällä hetkellä rasismikeskustelussa ongelman tekee se, että vihapuhetta ei ole määritelty rikoslaissa ja vihapuheen määritelmä on pitkälti tulkinnanvarainen (Poliisi 2016, 7-8). Myös tämän tutkimuksen tuloksia analysoitaessa ongelmaksi osoittautuu se, että vihapuhetta ei oltu määritelty tässäkään tutkimuksessa tarkemmin. Näin ollen käsite vihapuheen määritelmästä jää vastaajan oman henkilökohtaisen tulkinnan varaan.

Kyselyyn vastanneet suhtautuvat pääosin myönteisesti maahanmuuttoon ja kansainvälisyyteen sekä samaa sukupuolta olevien pariin kirkossa vihkimiseen. Vastaajat ovat varsin yksimielisiä siitä, että naisella tulee olla oikeus raskaudenkeskeytykseen syistä riippumatta.

Kyselyyn vastanneet journalismin opiskelijat ovat sitä mieltä, että vain miehiä koskevasta yleisestä asevelvollisuudesta tulee luopua. Harva vastaajista kuitenkaan oli sitä mieltä, että Suomen tulisi liittyä sotilasliitto Natoon. Kyselytutkimuksessa ei kysytty erikseen,

miten maanpuolustus tulisi jatkossa järjestää jos Suomi luopuisi miesten yleisestä asevelvollisuudesta.

Journalismin opiskelijoiden selvät suosikkipuolueet ovat vihreät ja vasemmistoliitto. Vastaavasti perussuomalaiset osoittautuu puolueeksi, jonka äänestämistä moni vastaajista pitää mahdottomana: 70 prosenttia vastaajista ilmaisi, ettei missään nimessä äänestäisi perussuomalaisia.

Sitä tutkimuksessa ei selvitetty, mitkä seikat saavat vastaajia äänestämään tiettyä puoluetta tai minkä vuoksi he eivät missään nimessä äänestäisi jotain tiettyä puoluetta.

Tuloksia tarkasteltaessa on huomioitava, että kyselyyn vastasi vain 93 journalismin opiskelijaa ja vastausprosentti on noin 15. Tulos ei anna yksiselitteistä kuvaa journalismin opiskelijoiden arvomaailmasta, mutta tulosta voidaan pitää suuntaa antavana niiden teemojen osalta, joista kyselytutkimuksessa kysyttiin.

Tuloksia tarkasteltaessa on huomioitava, että kyselytutkimus oli suppea ja käsitti vain viisi eri teema-aluetta. Lyhyen kyselytutkimuksen tarkoituksena oli saada houkutelua mahdollisimman moni vastaamaan kyselyyn, mutta samalla kyselytutkimuksen tiivistys karsi paljon kysymyksiä ja kokonaisia aihealueita pois. Näin ollen tutkimuksessa ei kysytty vastaajien mielipiteitä esimerkiksi aluepolitiikkaan, asumiseen, perhevapaaauudistukseen, oppivelvollisuuden yläikärajan nostamiseen tai maataloustukiin liittyen.

Kyselytutkimus tehtiin ennen keväällä 2020 puhjennutta koronavirusepidemiaa, joten kyselytutkimuksessa ei selvitetty esimerkiksi sitä, miten koronavirukselta ja muilta tartuntataudeilta tulisi suojautua ja millaisia rajoituksia ihmisten liikkumiseen ja matkustamiseen tulisi tehdä tartuntatautien ehkäisemiseksi.

6.1 Tulosten korrelointi työelämään

Tässä kyselytutkimuksessa selvitettiin, millainen journalismin opiskelijoiden arvomaailma on. Tutkimustulos ei anna vastausta siihen, millainen on työelämässä olevien toimittajien arvomaailma. Koska kyselyssä ei kysytty vastaajista mitään taustatietoja, tiedossa ei ole, kuinka moni vastaajista on jo mukana työelämässä.

Tuloksia tarkasteltaessa on huomioitava, että vastaajakunta on yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijoita ja heidän ikäjakaumansa liikkuu pääasiassa 20 ja 30 ikävuoden

välillä. Opiskelijoiden korkeakouluopiskelijastatuksella voikin olla ainakin osittain vaikutusta siihen, miksi vasemmistolaiset ja liberaalit arvot saivat niin laajaa kannatusta.

Työelämässä olevien toimittajien ikäjakauma ulottuu yli 60 ikävuoteen asti, mikä varmasti vaikuttaa myös työelämässä olevien toimittajien arvomaailmaan. Työelämässä olevien toimittajien arvomaailmoista tehtyjä tutkimuksia käsitellään tarkemmin tämän opinnäytetyön luvussa 2.

6.2 Arvojen vaikutus journalistiseen työskentelyyn

Suomen perustuslaki takaa jokaiselle sananvapauden ja oikeuden ilmaista mielipiteitään. Näin ollen journalismin opiskelijalla ja toimittajalla on oikeus mielipiteisiin ja poliittisiin kantoihin siinä missä muillakin. On kuitenkin muistettava, että vastuullisen journalismin tulee pyrkiä riippumattomuuteen ja objektiivisuuteen (Hatakka ym. 2018, 116). Tämä tarkoittaa sitä, että toimittajan henkilökohtaiset asenteet ja ideologia eivät saisi vaikuttaa hänen työskentelyynsä toimittajana ja toimittajan on perustettava tietonsa faktoihin eikä omiin ennako-oletuksiinsa.

Vaikka journalisti pyrki työssään aina objektiivisuuteen ja tasapuolisuuteen, hänen ennakoasenteillansa on huomaamattomiakin vaikutuksia toimitusprosessiin (Kuutti 2005, 52 ja 100). Toimittajan omaa asennetta ei voida poistaa, mutta sen vaikutus juttuun on tiedostettava. Oma ennakoasennetta pystytään vähentämään myös oman toiminnan läpinäkyvyyden kautta (Kuutti 2005, 100).

Heikki Kuutin (2005) mukaan toimittajan omat ennakoasenteet voivat välittyä esimerkiksi sen kautta, millaisen näkökulman ja haastateltavat hän jutulleen valitsee. Samalla on muistettava, että toimittajalla on oikeus valita juttunsa näkökulma ja käsittelytapa (Kuutti 2005, 153), mutta hänen on tiedostettava oma ennakoasenteensa vaikutus juttuun.

Mikäli toimittaja haluaa objektiivisen raportoinnin lisäksi olla ns. aktivistitoimittaja, hänen tulee tehdä se yleisölle avoimesti. Mikäli toimittaja ei tee näin, hän omalla toiminnallaan vaarantaa median luotettavuuden (Hatakka ym. 2018, 118) ja tekee esimerkiksi oikeistopopulistien kritiikin ”valtamedian puolueellisuudesta” aiheelliseksi. Kuutin mukaan toimittajan ei tarvitse olla objektiivinen, kunhan hänen työtapansa ovat (Kuutti 2005, 21).

6.3 Mieli-pidejournalismi

Viime aikoina ns. mieli-pidejournalismi on lisääntynyt ja toimittajat tuovat ilmi aiempaa enemmän omia mieli-piteitään esimerkiksi uutisanalyyseiden, uutiskommenttien ja kolumnien muodossa (Niemi 2018, 84).

Tampereen yliopiston dosentti ja yliopistontutkija Esa Reunanen (2014, 63) huomauttaa, että toimittaja voi tuoda mieli-piteensä esiin, mutta se on perusteltava faktoilla. Reunanen mukaan mieli-pidejutuissakaan toimittajat eivät pyri ajamaan jotain tiettyä poliittista agenda-a vaan tarjoamaan lisäaineksia poliittiselle keskustelulle (Reunanen 2014, 72). Samalla on kuitenkin muistettava, että yleisön on voitava erottaa tosiasiat mieli-piteistä ja sepi-teellisestä aineistosta (Journalistin ohje 11).

Vaikka toimittajat eivät mielellään paljasta puoluekantojaan, osa heistä on avoimesti ilmaissut suhtautumisensa esimerkiksi Suomen Nato-jäsenyyteen tai samaa sukupuolta olevien parien oikeuteen mennä avioliittoon (Reunanen 2014, 68). Tämä voi johtua siitä, että ilmaisemalla kantansa esimerkiksi turkistarhauksessa toimittaja ilmaisee olevansa puolueellinen vain kyseistä aihealuetta koskevista asioista. Jos toimittaja julkisesti tunnustautuu tietyn puolueen kannattajaksi, hän leimautuu puolueelliseksi kaikissa puolue-poliittisissa asioissa (Reunanen 2014, 68-69). On kuitenkin muistettava, että puolueen äänestäminen ei tarkoita sitä, että äänestäjä kannattaisi kaikkia puolueen linjauksia.

Toimittajakunnan sisällä on eroavaisuuksia sen suhteen, millaiset kannanotot nähdään leimaaviksi. Osa toimittajista epäilee, että poliittinen aktiivisuus esimerkiksi sosiaalisessa mediassa vähentää toimittajan uskottavuutta (Lehtonen 2013, 64). Etenkin nuorista toimittajista osa kokee, että omien kantojen esilletuominen esimerkiksi Facebookissa ei ole ristiriidassa journalismin riippumattomuuden ja objektiivisuuden ihanteita vastaan (Lehtonen 2013, 66).

Mikäli käsiteltävä aihe on toimittajalle henkilökohtaisesti läheinen ja hänellä on asiaan selkeä kanta, hänen on mahdollisesti jäävätkä itsensä. Journalisti ei saa käsitellä työs-sään aiheita, joihin liittyy henkilökohtaisen hyötymisen mahdollisuus (Journalistin ohje 4). Vastaavasti journalistilla on mahdollisuus kieltäytyä tehtävistä, jotka ovat ristiriidassa esimerkiksi hänen henkilökohtaisen vakaumuksensa kanssa (Journalistin ohje 5).

Kuten tämän kyselytutkimuksen tulos osoittaa, valtaosa journalismin opiskelijoista kannattaa vasemmistolaisia ja liberaaleja arvoja. Tuloksia vertailtaessa kuitenkin ilmenee,

että journalismin opiskelijat eivät ole täysin yksimielinen joukko ja opiskelijoiden keskuudessa esiintyy merkittäviä näkemuseroja esimerkiksi taloudesta, monikulttuurisuudesta ja ilmastonmuutoksen torjunnasta.

Lopputulena voidaan todeta, että toimittajan omia mielipiteitä tärkeämpää journalismin kannalta on se, että toimittaja kykenee tunnistamaan omat ennakoasenteensa ja välttämään niiden vaikutusta journalistiseen työskentelyynsä.

LÄHTEET

Apunen, M. 2010. Paljasta itsesi, punavihreä toimittaja. *Talouselämä* 12.10.2010. Viitattu 26.2.2020. <https://www.talouselama.fi/uutiset/paljasta-itsesi-punavihrea-toimittaja/a178243e-54df-3471-9baa-41cdf64d1e38>

Hamilo, M. 2015. Punavihreä kupla: Perussuomalaiset ja media. Helsinki: Suomen Perusta.

Hamilo, M. 2016. Nyt se on tutkittu: journalismiyliopistot läpikotaisin punavihreitä. *Suomen Uutiset* 17.6.2016. Viitattu 28.1.2020. <https://www.suomenuutiset.fi/nyt-se-on-tutkittu-journalis-ti yliopistot-lapikotaisin-punavihreit/>

Hatakka, N. 2018. Liittolaisia ja vastustajia: Neljä näkökulmaa populismin ja median suhteeseen teoksessa Niemi, M. K. & Houni, T (toim.) *Media & populismi: työkaluja kriittiseen journalismiin*. Tampere: Vastapaino.

Hatakka, N; Niemi, M.K.; Välimäki, M. 2018. ”Perussuomalaiset ei ole rasistinen puolue”: Näin populistipuolue vastaa rasismisyytöksiin mediassa teoksessa Niemi, M. K. & Houni, T (toim.) *Media & populismi: työkaluja kriittiseen journalismiin*. Tampere: Vastapaino.

Journalistiliitto. Tietoa jäsenistämme. Viitattu 12.3.2020. <https://journalistiliitto.fi/fi/liitto/tietoa-jasenistamme/>

Julkisen sanan neuvosto. Journalistin ohjeet. Viitattu 12.3.2020. https://www.jsn.fi/journalistin_ohjeet/

Kukkala, E. & Purokuru, P. 2017. Luokkavallan vahtikoirat: Miten suomalaiset toimittajat auttavat eliittiä pysymään eliittinä? Helsinki: Into Kustannus.

Kuutti, H. (toim.) 2015. Todenmukainen journalismi. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.

Lehtonen, P. 2013. Itsensä markkinoijat: nuorten journalistien urapolut ja yksilöllistyvä työelämä. Tampere: Suomen yliopistopaino.

Luukka, T. 2010. Journalisti: Toimittajilla on harvoin vahva puoluekanta. *Helsingin Sanomat* 29.10.2010. Viitattu 12.3.2020. <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000004765745.html>

Niemi, M. K. 2018. Huoneentaulu 1: Miten toimittajan tulisi käsitellä populistipuolueita? teoksessa Niemi, M. K. & Houni, T (toim.) *Media & populismi: työkaluja kriittiseen journalismiin*. Tampere: Vastapaino.

Poliisi 2016. Vihapuheidon ja -rikosten torjuntaan liittyvän toimintasuunnitelman valmistelua koskevan työryhmän loppuraportti 14.11.2016. Viitattu 12.3.2020.

Reunanen, E. 2014. Toimittajan poliittinen identiteetti – Aktiivinen aatteenkannattaja, passiivinen puhelinpylväs vai jotain ihan muuta? teoksessa Luostarinen, H. & Raittila, P. (toim.). *Journalistin vapaus*. Tampere: Vastapaino.

Ruostetsaari, I. 2014. Vallan sisäpiirissä. Tampere: Vastapaino.

TARU-projekti: Marja Avonius, Johanna Kaunisvaara, Elina Kestilä-Kekkonen, Tuomas Koivisto, Nelli Leinonen, Ville Rantala, Taru Ruotsalainen, Aino Tiihonen, Saana Vahvelainen, Jussi Westinen 2016. Koulutusalun yhteys yliopisto-opiskelijoiden poliittiseen orientaatioon. *Politiikka* nro 58. 1/2016, s. 7-26)

Vehkalahti, K. 2008. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsinki: Tammi.

Yle 2012. Sunnuntaisuomalainen: Vihreät toimittajien suosikkipuolue. Viitattu 28.1.2020.
<https://yle.fi/uutiset/3-6225996>

Kyselytutkimus journalismin opiskelijoiden poliittisista asenteista

Kyselyn tarkoituksena on selvittää journalismin opiskelijoiden poliittisia asenteita. Kysely on osoitettu kaikille Tampereen ja Jyväskylän yliopistojen journalistiikan opiskelijoille sekä Haaga-Helian, Turun ja Oulun ammattikorkeakoulujen journalismin opiskelijoille.

Kyselylomake koostuu noin 20 kysymyksestä, jotka käsittelevät yhteiskunnallisia teemoja. Kysymyksiin vastataan asteikolla täysin eri mieltä – täysin samaa mieltä. Kyselyyn vastaaminen vie aikaa 5-10 minuuttia.

Kyselyyn vastataan anonymisti eikä vastaajista kerätä henkilötietoja. Kysely on avoinna 14.2. kello 23:59 asti.

1. Suostumus

Olen lukenut yllä annetun informaation opinnäytetyön tarkoituksesta ja toteutustavasta. Ymmärrän että kyselylomakkeella antamani vastaukset säilytetään opinnäytetyöntekijän hallussa, niitä ei luovuteta kolmansille osapuolille ja ne tuhotaan opinnäytetyön valmistuttua. Ymmärrän, että opinnäyteraportissa kyselyn tuloksia käsitellään tavalla, josta ei voi tunnistaa yksittäisiä vastaajia. Annan suostumukseni opinnäytetutkimukseen osallistumiseen ja kyselyvastaukseni käyttämiseen opinnäytetyön aineistona.	

2. Talous

0 = Täysin eri mieltä. 1 = Jokseenkin eri mieltä. 3 = Neutraali. 4 = Jokseenkin samaa mieltä.
5 = Täysin samaa mieltä.

	1	2	3	4	5
Julkisia terveyspalveluita tulisi yksityistää.					
Valtio sääntelee liikaa markkinatalouden toimintaa.					
Tuloerot eivät ole kasvaneet liian suuriksi.					
Ansiotuloverotusta tulisi keventää kaikissa tuloluokissa.					
Opintotuen tulorajat pitäisi poistaa.					

3. Maahanmuutto ja kansainvälisyys

0 = Täysin eri mieltä. 1 = Jokseenkin eri mieltä. 3 = Neutraali. 4 = Jokseenkin samaa mieltä.
5 = Täysin samaa mieltä.

	1	2	3	4	5
Toimittajan tulee edistää työssään monikulttuurisuutta ja suvaitsevaisuutta.					
Maahanmuuttajien kasvava määrä on uhka suomalaisten turvallisuudelle.					
Euroopan unionista on Suomelle enemmän haittaa kuin hyötyä.					
Vapaa liikkuvuus EU-maiden välillä on hyvä asia.					

4. Ilmasto ja ympäristö

0 = Täysin eri mieltä. 1 = Jokseenkin eri mieltä. 3 = Neutraali. 4 = Jokseenkin samaa mieltä.
5 = Täysin samaa mieltä.

	1	2	3	4	5
Suomen tulisi olla edelläkävijä ilmastonmuutoksen torjunnassa, vaikka se tuottaisi suomalaisille kustannuksia.					
Median tulee valistaa ihmisiä ilmastonmuutoksen vaaroista ja ohjata heidän kulutustottumuksiaan.					
Lentämistä ja lihansyöntiä tulisi rajoittaa verotuksella.					

5. Turvallisuus

0 = Täysin eri mieltä. 1 = Jokseenkin eri mieltä. 3 = Neutraali. 4 = Jokseenkin samaa mieltä.
5 = Täysin samaa mieltä.

	1	2	3	4	5
Vihapuhe tulisi lisätä Suomen rikoslakiin.					
Vain miehiä koskeva yleinen asevelvollisuus tulee säilyttää.					
Suomen tulisi liittyä sotilasliitto Natoon.					

6. Muut arvot

0 = Täysin eri mieltä. 1 = Jokseenkin eri mieltä. 3 = Neutraali. 4 = Jokseenkin samaa mieltä.
5 = Täysin samaa mieltä.

	1	2	3	4	5
Kirkon tulisi vihkiä samaa sukupuolta olevia pareja.					
Ehkäisyn tulisi olla maksutonta alle 25-vuotiaille kaikkialla Suomessa.					
Sukupuolia on kaksi.					
Naisilla ei tulisi olla oikeutta raskaudenkeskeytykseen syistä riippumatta.					
Kannabiksen käyttö tulisi dekriminialisoida.					

7. Mitä eduskuntapuoluetta äänestäisit, jos vaalit olisivat nyt?

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	
Perussuomalaiset	
Kansallinen Kokoomus	
Suomen Keskusta	
Vihreä liitto	
Vasemmistoliitto	
Ruotsalainen kansanpuolue	
Suomen Kristillisdemokraatit	
Liike Nyt	
En osaa sanoa	

8. Mitä eduskuntapuoluetta et missään nimessä äänestäisi?

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	
Perussuomalaiset	
Kansallinen Kokoomus	
Suomen Keskusta	
Vihreä liitto	
Vasemmistoliitto	
Ruotsalainen kansanpuolue	
Suomen Kristillisdemokraatit	
Liike Nyt	
En osaa sanoa	